

BIBELSK TRO

Nr. 3
Juni 1996

5. årgang

3

*Fritt, uavhengig tidsskrift
på evangelisk-luthersk grunn*

PÅ **BIBELENS** stiftelse GRUNN

utgir tidsskriftet
Bibelsk Tro

Formål og grunnlag:

Stiftelsens formål er å fremme bibeltro kristendomsforståelse etter Guds Ord på den evangelisk-lutherske bekjennelsesgrunn. Stiftelsen skal på det grunnlag som er nevnt nedenfor ved litterær virksomhet og på andre tjenlige måter hjelpe til å utbre bibelsk forkynnelse og lære, slik at evangeliet kan nå ut til menneskene og nådegavene få sin naturlige funksjon. Likedan vil en vurdere religiøse og åndelige strømninger, bevegelser, tidsaktuelle tanker, ideologier og tiltak i lys av Skriften.

Grunnlaget for stiftelsens virksomhet er den Hellige Skrift, forstått og brukt i lys av Bibelens eget Kristus-vitnesbyrd og Jesu og apostlene skriftsyn, dvs. Skriftenes vitnesbyrd om seg selv. Bibelen er Guds Hellige Ord, gitt ved den Hellige Ånds inspirasjon, troverdig og urokkelig, helt igjennom Guds Ord gitt i menneskelig språk.

Bibelens ord – slik det opprinnelig ble gitt – er uten feil og selvmotsigelser i alle sine uttalelser når det forstås i samsvar med dens egne forutsetninger. Skriftenes ord må tolkes ved Skriften selv. Bibelen er Guds åpenbaringsord, gitt oss som veiledning til frelse og evig liv. Den er den eneste, sanne og fullt ut tilstrekkelige, klare og absolute autoritet og norm i alle spørsmål som angår kristen tro, lære og liv.

Den evangelisk-lutherske lære som er nedfelt i Den norske kirkes bekjennelses-

skrifter er i samsvar med Skriften og følgelig bekjennelsesgrunnlag for stiftelsens virksomhet. Sentralt i denne lære står overbevisningen om «Skriften alene», «rettferdigjørelsen ved tro på Kristus alene» og den evangeliske kirkeforståelse som legger vekt på det alminnelige prestedømme og nådegavehusholdningen.

Styret:

Lektor/cand. theol. Olav Hermod Kydland (formann), forkynner/cand. theol. Kristoffer Fjelde (nestformann), misjonær/rektor Reidar Eriksen (sekretær), ingeniør Gordon Landro og avd.leder Olav Stokka.
Varamenn: Adjunkt Gunnar Holth, misjonær/cand. theol. Olav Toft, avd.leder Tor Ydstebø, bonde Ola Borrevik og bonde Leif Jan Krogdal.

Rådet:

Rådgiver/sosialøkonom Dagfinn J. Hansen, misjonær Jan Ove Heggdal, bonde/cand. theol. Arvid Joramo, bonde Samuel Norland, misjonær/cand. theol. Gutterm Raen.

Faste medarbeidere

i Bibelsk Tro:

Forkynner Kjell Dahlene, lektor/cand. theol. Eivind Gjerde, adjunkt Gunnar Holth, lærer Reidulf Tværåli, misjonsskolelærer/dr. Norvald Yri.

BIBELSK TRO

Fritt, uavhengig tidsskrift
på evangelisk-luthersk grunn

Redaksjon:

Olav Hermod Kydland

Guttorm Raen

Olav Toft

Redaksjons- og
ekspedisjonsadr.:

Postboks 264, 4350 Nærøsund
Fax 51 43 22 82

Abonnement og gaver:

Kleppveien 894,
4063 Voll

Postgiro: 0825 0578300

Bankgiro: 3290.07.77786

Dansk postgiro:
1199 250-9350

Kasserer: Kristian Byberg
Tlf. 51 65 41 01

Utkommer 6 ganger i året.

Årsabonnement:

Norge og Norden kr. 100,-
Til andre land kr. 125,-
Skoleungdom kr. 70,-

*Redaksjonen er ansvarlig for alt som kommer fram i lederspalten.
Konkrete synspunkter før øvrig står de respektive forfattere ansvarlig for. Red. deler nødvendigvis ikke alle disse, men er ansvarlig for at ikke noe bryter med stiftelsens formål og grunnlag. Unntak fra dette kan være ytringer i klipp- og leserbrev-spalten.*

Ettertrykk kan skje med kildeangivelse.

Layout: Narve Holmen

Steinkjer Trykkeri AS
Tlf. 74 16 30 00

Nr. 3 Juni 1996:

Ansvarskjensle og engasjement

Leiar. Olav Toft

Side **2**

Ved hans sår...

Andakt. Finn-Widar Knutzen

» **4**

Skaper forkynnelsen falsk eller ekte skyldfølelse

Bibelsk sjælesorg. Karl K. Riis

» **9**

Er vi kommet i drift?

Fra troens slagmark.
Arnfinn Gundersen

» **10**

For langt fra sentrum

Troslivet. Hans Erik Nissen

» **12**

Eit alvorleg ord til oss

Kommentar. Norvald Yri

» **14**

Profeten Joel og endetiden

Bibelforum. Dag Risdal

» **17**

«Jeg tror...»

Barnelærdommen. Guttorm Raen

» **21**

«Min synd er tilgivet...»

*Jeg vil synge en sang om den nåde
som jeg møtte ved Frelserens fot.
Der hvor Herren min brøde vil glemme
og utslette min skyld ved sitt blod.
Min synd er tilgivet, ja helt slettet ut.
Derfor vil jeg sygne og prise min Gud.
Han glemmer min synd, der ved Golgatas høy.
Ja, han glemmer min synd, men erindrer meg.*

Den gamle Sangboken (1947) nr. 816

Med dette verset vil vi ønske alle lesere en god sommer – I JESU NAVN!

Neste nummer av Bibelsk Tro kommer i august.

Ansvarskjensle og engasjement

Det er viktig å halda fram ansvarskjensla i våre dagar; for dersom me ikkje kjennar på ansvar, vert det heller ikkje engasjement. Det er mange også i vår tid som ikkje bryr seg om medmenneska si velferd i det heile tatt – anten for livet her på jorda eller for livet etter døden. Du veit kva Kain sa: «Skal eg gjæta bror min?» Men Gud visste kva som hadde hendt med Abel, og sa: «Blodet åt bror din ropar til meg frå jorda! Og no skal du vera bannlyst frå den jorda som opna munnen og tok imot blodet åt bror din frå di hand.»

Leiar

Den rike mannen, som det står om hjå Luk 16,22 flg., fekk ei kjensle av ansvar for brørne sine då han var kome til dødsriket og låg og pintest der. Og han naudbad Abraham at han måtte senda Lazarus til farshuset hans. «Eg har fem brør, lat han vitna for dei, så ikkje dei óg skal koma til denne pinestaden.»

Men då var det for seint. «Du fekk det gode du ynskte deg, i di levetid, og Lazarus like eins det som vondt var. Men no vert han trøysta og du lid vondt» (v. 25). Det kom ikkje på tale å senda Lazarus i veg. I staden viste Abraham til Skriftene: «Dei har Moses og profetane; dei kan høyra på dei.» «Å nei, far Abraham», sa han; «men kjem nokon til dei frå dei døde, så gjer dei bot.» Då sa Abraham: «Høyrer dei ikkje på Moses og profetane, så trur dei ikkje heller om nokon står opp fra dei døde.»

Det kan lett verta for seint

Det som me ut frå dette kan ta lærdom av, er at ein ikkje må venta med å vitna for dei ufrøste; for det kan lett verta for seint. Me må ikkje gløyma at tida vår her på jorda er stuttvarig og kort. Preikaren gjev oss eit godt råd i kap. 12,1 flg.: «Tenk på din skapar i ungdomsdagane, før dei vonde dagane kjem.» Det hastar med å kalla folk til omvending og tru på Jesus. Når vår livsdag er omme, og døden kjem, då er det for seint.

Etter di det er ei så alvorleg sak å verta skild frå Gud, bør me leggja godt

merke til det som kan berga folk frå å gå evig fortapt. Det er Guds Ord i Bibelen – skriftene i Det gamle og Det nye testamentet. Lat oss difor fylgja Abraham sitt råd.

Som kristne har me ein bodskap å gå med og eit engasjement utan grenser. Det spørsmålet som mange i dag vert stilte framfor er: Korleis kan ein makta dette oppdraget?

Paulus var ein som også kjende på det same, og hans svar vart: «Alt maktar eg i han som gjer meg sterkt» (Fil 4,13). Han var medvitn om sitt store kall og ansvar for å få frelse-bodskapen ut til ei syndig og fortapt slekt av både jødar og heidningar. Han vende seg først til jødane. Men då dei bad seg undan, gjekk han til heidningane, slik Gud hadde ordna det. Etter Paulus sitt møte med Jesus, vart ansvaret for dei ufrøste lagt sterkt inn på han, slik han uttrykkjer det i Rom 1,14: «Eg står i skuld både til grekarar og barbarar, både til lærde og ulærde.» Hans sterke ansvarsjkensle førde med seg eit press: «Eg må.» «Ve meg om eg ikkje forkynner evangeliet.» Og så vart det handling.

Ei alvorleg sak ikkje å seia ifrå

Hjå profeten Esekiel, kap 3,17 flg. les me at Herren sette Esekiel til vaktar for Israel, med di han på nytt heldt fram for han det ansvarsfulle kallet hans: «Når eg seier til den ugudelege: Du skal døy, og du ikkje varar han åt og ikkje talar og varar den ugudelege åt for hans ugudelege ferd, til frelse for hans liv, då skal han, den ugudelege, døy for si misgjerning, men hans blod vil eg krevja av di hand.

Men dersom du har vara den ugudelege, og han ikkje vender om frå si gudløysa og frå si ugudelege ferd, då skal han døy for si misgjerning, men du har berga di sjel.»

Det er såleis ei svært alvorleg sak å ikkje seia ifrå – først og fremst i heimen. Gledelege ting ville ha skjedd dersom alle kristne foreldre hadde sett sitt ansvar i heimen og praktisert Guds Ord der. Og lært borna til å ottast og elska Herren vår Gud. Måtte Guds folk verta meir vakne for det store ansvaret

Bibelen er Guds Ord

Det er en fundamental sannhet for all tale i Skriften når det heter: «Herrens ord kom til meg» og «Så sier Herren».

De som har møtt Gud gjennom Bibelens forkynnelse, har da også hatt denne overbevisning. Slik var det også helt klart for Luther at Skriften var Åndens tale. Han skrev f.eks. følgende i sin fortolkning til Galaterbrevet: «Den Hellige Ånd holder seg ikke strengt til gramatikken», og et annet sted: «Man må tilgi Den Hellige Ånd, som taler gjennom Paulus, om han av og til feiler mot språkbruken.»

Hvilken skikkelse Skriften enn framtrer i, er vi sikre på én ting: At det er den Hellige Ånd som har talt de ordene vi finner i Skriften.

Derfor undrer vi oss heller ikke over det faktum at Den Hellige Ånds store gjerning til liv, lys og nyskapelse bare skjer der Skriften er æret og brukt, mens dødens mørke brer seg der Skriften blir vanæret og ringeaktet som om den ikke var noe annet enn fromme menneskers tanker om Gud.

FRANK JACOB SEN
i boka «Gud har talt», Lunde forlag

kvar einskild kristen har; for først då vert det handling.

Forferdelege ting skjer i landet
Elles er stoda i landet vårt i dag mykje lik det ho var på den tida då Jeremia var profet i Juda.

Sml. Jeremia 5,30-31: «Forferdelege og gruelege ting skjer i landet. Profetane profeterar lygn, og prestane styrer etter deira råd, og folket mitt vil gjerne ha det slik.»

Det som Jeremia her seier er som om det var sagt til oss i dag; for me er i den same situasjonen som folket i Juda på den tida. Det ser ut for at folket vårt ikkje vil høyra på dei få som ropar varska. Dei lyttar heller til dei mange som seier fred, fred og ingen fare.

Me veit at fleire prestar som åtvarar ut frå Guds Ord vert, utruleg nok, avsette frå sin stilling som ubrukande. Dette er noko av den prisen dei må betala fordi deira ansvarkjensle førde til aktivt engasjement for å få berga små born frå å verta drepne i mors liv.

Samfunnet vårt rotnar innanfrå av di mange av den oppveksande slekta ikkje har fått lært dei ti boda, og ikkje veit å skilja mellom rett og gale, godt og vondt.

Det ser ut til at misgjerningane våre er så mange og så store at Gud må slå

hardt til, før han kanskje kan gjera noko for oss. Det var svært å lesa det som ovanfor vart kunngjort frå Herren ved Jeremia: «Forferdelege og gruelege ting skjer i landet, og folk vil gjerne ha det slik.» Ja visst vil dei det.

Sterke nedbrytingskrefter herjar med den oppveksande slekta. Vald og opplæring til umoral og kriminalitet flymmer inn i stovene våre når fjernsynet står på – ein flaum av styggeskap. Tenk for eit ansvar dei må ha som forar folket med nedrivande fjernsynsprogram og pornolitteratur!

Medan folketsov

Det er ikkje berre det gode som spirar. Me les i Mat 13,25 at medan folketsov, var fienden ute og sådde ugras. Merk uttrykket: «...medan folketsov...» Er det ikkje slik mykje av det norske folk gjer i dag? Me lever i ei sterkt moralsk nedbrytande tid, og dei fleste ser ut til å trivast med det. Det naturlege mennesket elskar, som kjent, myrkret betre enn ljoset. Og ein vil gjerne ha det slik. Me må akta oss for fienden og vera på vakt, så me ikkje fell til ro i ein åndeleg svevn. Lat oss vera vakne og sjå vårt ansvar, og her tel kvart einskild truande menneske svært mykje. For ansvarkjensle fører til engasjement.

OLAV TOFT

Ved hans sår...

«Han kjem attende til lærresveinane og finn dei sovande. Og han seier til Peter: Så var de då ikkje i stand til å vaka ein time med meg!» (Mat 26,40).

Andakt

Jesus var i Getsemane. Sorg og angst kom over han, og sjela hans var sorgtyngd til døden (v. 37 og 38). Etter å ha vore åleine i bøn, kjem han attende til Peter, Jakob og Johannes og finn dei sovande. Han seier så desse orda til Peter: «Så var de då ikkje i stand til å vaka ein time med meg!» Det var akkurat det dei ikkje var. Det var umogleg for dei å vaka saman med Frelsaren i denne tunge stunda.

Kva var dei i stand til? Me les litt tidlegare om at Jesus på førehand talar til lærresveinane om at dei alle skulle venda seg bort frå han denne natta. Då sa Peter desse orda: «Om så alle dei andre styggjest ved deg, så skal eg aldri styggjast!» (Mat 26, 33). Ja, Peter var i stand til store ord. Og seinare i dette kapitlet får me sjå korleis det gjekk. Peter banna og sverja at han ikkje kjende Jesus. Store ord og store fall – det var Peter i stand til. Kjenner du deg igjen? Ved slike erfaringar med Jesus, istemmer me Rom 7,18: «For eg veit at i meg, det vil seia i kjøtet mitt, bur ikkje noko godt. For viljen har eg, men å gjera det gode maktar eg ikkje.» Som Jesus òg seier i Getsemane at ånda er villig, men kjøtet er veikt! (v. 41) Sanninga er at eg korkje er i stand til å vere eller gjere slik eg pliktar ovanfor den heilage Gud. Det er umogleg.

Med Jesus er det annleis. Jesus var i stand til å ta imot ein fysisk tortur som var grusom. Spott og hán måtte han ta imot, endå alt er skapt ved han og til han, og alt står ved lag ved han. Midt i alt dette var det likevel ikkje ein vond tanke i hjarta til Jesus, ingen syndige kjensler. Om Jesus er dette sant: «Han som ikkje gjorde synd, og det vart ikkje funne svik i hans munn, han som ikkje skjelte att når han vart utskjelt og ikkje truga når han leid» (1Pet 2,22-23). Slik er Jesus, og slik var han heile jordelivet sitt. Han er prøvd i alt på same måten som me, men utan synd. Det var han i stand til. Og så gjorde han det som din stedfortredar – det var i staden for deg!

Jesus kunne òg bera synder. Alle syndene dine bar Guds lam! Han bar dei på lekamen sin opp på treet. Ja, han vart gjort til synd for oss. Kvifor? «Så vi skal verta rettferdige for Gud i han» (2Kor 5,21). «For det som er umogleg for lova, fordi ho var maktlaus på grunn av kjøtet, det gjorde Gud, då han sende sin eigen son i syndig kjøts likning og for synda si skuld, og fordømde synda i kjøtet» (Rom 8,3).

Dette var Jesus i stand til. Difor var han i stand til å frelsa ein røvar inn i paradis. Difor frelsar han deg òg, du som berre er i stand til å gjera Gud imot i kjøtet ditt. Du får i dag ei særleg helsing frå Jesus, slik Peter fekk det etter oppstoda. «Ved hans sår har de vorte lægte» (1Pet 1,24).

FINN-WIDAR KNUTZEN

Bruk spørre-spalten!!!

Har du spørsmål å stille innenfor emnet kristen tro/liv, så kom med

dem. Spørsmål og svar vil bli gjengitt i bladet.

Skriv kort! Redaksjonen forbeholder seg imidlertid retten til gjøre et utvalg blant innkomne spørsmål.

Redaksjonens adresse er: Bibelsk Tro, postboks 264, 4350 Nærø.

Skaper forkynnelsen falsk eller ekte skyldfølelse?

Vi skal ikke ha hatt så mye med mennesker å gjøre før vi er klar over at skyld og skyldfølelse er et dominerende trekk i et menneskes liv.

Bibelsk sjælesorg

Vi skal heller ikke ha arbeidet så mye med emnet skyld og skyldfølelse, før vi blir klar over at det er svært komplisert. Skyldfølelsen kan lett *forkle* seg, slik at vi søker å prestere en fromhet, en aktivitet eller en kristelig vellykkethet som er akseptabel for oss selv eller for andres forventninger. Den kan også *skjule* seg i en lammende passivitet eller uberettiget sjalusi – og da er den ikke lett å gjennomskue. Saken er jo at det også finnes ekte fromhet, aktivitet, ydmykhet og sjalusi ved siden av den uekte, som er bestemt av skyld. I vårt kristne arbeid har vi lett for å misforstå den siste og ikke ta den alvorlig.

Hensikten med denne artikkelen er ikke å gi en beskrivelse av skyld og skyldfølelse i sin alminnelighet, men å sette den i forbindelse med forkynnelsen av Guds Ord. Før vi gjør det, kan det være svært nyttig å se litt på hva vår tids mennesker tenker om disse spørsmål.

Vår tids tanker om skyld

I dag er det meget utbredt med en psykoanalytisk tenkemåte om disse spørsmålene. Under påvirkning av Sigmund Freuds oppfatning blir ikke et menneskes skyldbevissthet knyttet til noe objektivt (skyld overfor Gud). Bevisstheten om *egentlig skyld* blir borte, og i stedet konsentreres oppmerksomheten om *den subjektive skyldfølelse*, som har sin årsak i det miljø man er vokst opp i. Skyldfølelse er altså noe som oppstår i forbindelse med oppvekst og oppdragelse.

I sin grunnform oppstår den som en følge av at barnet er redd for å miste foreldrenes kjærighet – eller det lar være å gjøre det gale av frykt for straff. Når barnet vokser opp, overtas denne ytre foreldreauaritet av en egen indre autoritet, som kalles *overjeget*. Dette er en indre dominerende instans som over-

tar den sensurerende og bestemmende innflytelse. Ikke så sjeldent skjer det at skyldfølelsen overføres slik at den får religiøs karakter. Det betyr at frykten for å ha pådradd seg sine foreldres mishag, nå blir til frykt for å ha syndet mot Gud.

På denne måten blir skyldfølelsen gjort til noe rent subjektivt – noe psykologisk og dypest sett *noe unødvendig og uheldig*. Virker den lammende, bør den tas under behandling.

Denne oppfatning er vidt utbredt. Selv om jeg kan være med på at den kan romme en delvis sannhet, er det skjebnesvangert dersom den gjøres til hele sannheten.

I praksis blir konsekvensen at Guds tilgivelse «ikke sier meg noe». Mitt problem, det som er vanskelig for meg, er «å tilgi meg selv». Dessuten kommer det «å tilgi de foreldre som har gitt disse feilpåvirkninger» – og bli kvitt den skyldfølelse jeg har på grunn av min harme og agresjon mot dem.

I rettferdighetens navn skal det nevnes at det også finnes mange som anser vår evne til å føle skyld, som et svært verdifullt instrument. Det hører uløselig sammen med det å være menneske, og betraktes som noe eksistensielt: Å ha misbrukt eller ikke utnyttet sine muligheter.

Vi blir preget

Når vi skal tale om hva som skapes ved vår forkynELSE, må vi ikke alt for snart gjøre oss ferdige med de vilkår som forkynnelsen i dag arbeider under. Både tilhører og forkynner er i høy grad mennesker som preges av media, og har sinnet fylt av en mengde ulike inntrykk. Vi opplever gjennom våre media både en avspeiling og en påvirkning av opplosende moral. *Skyld blir for mange et nesten ukjent begrep. Bibelsk tale om synd og dens følger vil av mange bli opplevd som noe spesielt konfliktfylt. De vil umiddelbart oppleve den som en «fordømmende forkynELSE», som vi ikke kan bruke til noe som helst.*

Det er sant at det finnes en fordommende forkynELSE som ikke er annet enn fariseisk moralisme. Men når

det kalles «fordømmelse» og «innskrenket sneversyn» å trekke et bibelsk skille mellom hva som er synd og hva som ikke er synd, da har vi å gjøre med en reaksjon som ikke bare er uttrykk for en bestemt holdning til Gud og hans vilje.

R. C. Sproul bruker i en av sine bøker uttrykket «den sanselige kristne». Han sier at det er på mote å tale om «den sanselige kvinne», «den sanselige mann», «det sanselige par» og så videre. Hvorfor ikke også *den sanselige kristne*? Men hva er en sanselig kristen? «Den sanselige kristne er en som lever mer ved sine følelser enn ved forståelsen av Guds Ord. Den sanselige kristne kan ikke beveges til gudstjeneste, bønn eller bibelstudium dersom han ikke er «opplagt til det». Hans kristenliv er bare så effektivt som styrken av det han føler i øyeblikket. Når han føler seg åndelig oppstemt, er han som en virvelvind av from aktivitet. Når han er deprimert, er han åndelig udugelig». Han ønsker å nyte Gud mer enn han ønsker å lyde Gud. Og den høyeste lov for en sanselig kristen er at *alle ubehagelige følelser må unngås for enhver pris!* Men hva skjer hvis det oppstår en konflikt mellom det som Guds Ord sier, og det jeg føler?

Sproul skjærer dypt når han fortsetter: «Hva skjer i ditt liv når du handler i overensstemmelse med hva du har lyst til, i stedet for å handle slik du vet og forstår at Gud sier du skal gjøre? Her støter vi på den skånselsløse virkelighet, nemlig forskjellen på lykke og fornøyelse. Hvor lett det er å blande de to sammen. Jakten på lykke regnes som vår «umistelige rett». Men lykke og fornøyelse er ikke det samme. – Synd kan bringe fornøyelse, men aldri lykke. – Dersom vi ikke kan se forskjellen, eller ennå verre – dersom vi er likegyldige med forskjellen, har vi tatt et stort skritt på veien til å bli en ytterst sanselig kristen».

Her er en tidstypisk tankegang koblet sammen med en oppfatning av kristenlivet som innebærer at en bibelsk forståelse av skyld er opphevet.

Ekte og uekte skyldfølelse

Skyldfølelsen er ikke behagelig. Den er som en indre smerte. Innholdet i den er selvanklage og fordømmelse i samvittigheten. Den forårsaker en sterk følelse av skam og anger, men også frustrasjon og

hjelpebossethet, og alt dette sammen med en sterk trang til unnskyldning og selvforsvar.

Bibelens ord og eksempler inneholder mange talende uttrykk: Den taler om et stikk i hjertet (Apg 2,37), om Guds tukt, refselse, hans «piler» og hans «hånd» som ligger på oss (Sal 38,2-4), om å være psykisk og fysisk nedbrutt (Sal 32,4). Josefs brødre opplevde skyldfølelsen som om de nå høstet det de hadde sådd tidligere i sitt liv (1Mos 42,21).

I 2Kor 7,9-10 ser vi at det er tale om to former for bedrøvelse over det gale en har gjort. «Verdens bedrøvelse» har vi skildret i Kains utsagn: «Min misgjerning er større enn at jeg kan bære den» (1Mos 4,13). Den gjorde ham bitter, hard og fortvilt. «Bedrøvelsen etter Guds sinn virker omvendelse til frelse, som ingen angrer». Så forskjellig resultat kan det bli av et menneskes syndserkjennelse.

Ekte skyldfølelse

Den ekte skyldfølelse eller syndserkjennelse skapes i møte MED GUD. Hans hensikt med den er tydeligvis *omvendelse*. Det var dette som skjedde med kong David.

Han sier i Sal 32,3-4: «Da jeg tidde, ble mine ben borttært, idet jeg stønnet hele dagen. For dag og natt lå din hånd tungt på meg. Min livssaft svant som i sommersrens tørke.» Dette er ekte skyldfølelse. *Den har sin årsak i at han har syndet.* Han har overtrådt Guds grenselinje for synd. Han har også syndet mot mennesker ved å bryte inn i et ekteskap og ødelegge et av de helligste bånd som finnes blant mennesker.

Ekte skyldfølelse er uttrykk for den ansvarlighet vi som personer har overfor vår skaper. Når jeg bryter med ham og hans vilje og føler ekte skyld, er det uttrykk for at et verdifullt instrument fungerer. Det kan sammenlignes med det varslingssystem som våre legemlige smerter er. De kan oppleves svært pinefulle, men vi setter pris på dem fordi de forteller oss at noe er galt. De er som et alarmsystem med en bevarende funksjon. De hindrer meg i å stikke hånden inn i et flammende bål, for det kan den ikke tåle.

Når Josef står imot fristelsen til å gå i seng med Potifars hustru, er frykten for å synde en bevarende faktor (1Mos 39,9).

Lesning av Skriften

Ved lesning av Skriften, ved gjentagelse og fordypning, går Skriften inn også i det underbevisste og ubevisste, inn i vesenets dypeste urgrunn og utfører sitt verk der. «For Guds ord er levende og kraftig og skarpere enn noe tveeggel sverd og trenger igjenom, inntil det kløver sjel og ånd, ledemot og marg, og dømmer hjertets tanker og råd» (Heb 4,12). Ved flittig lesning og meditasjon lever mennesket seg inn i Skriftens ord, og ordet blir menneskets «lykte for foten og et lys på dets sti» (Sal. 119,105). En slik lykte blir Ordet først når det trenger inn i bevissthetens aller innerste dyp,

når Ordet omfatter ikke bare dagbevisstheten, men hele vesenet. Da lever en i Ordet på samme måte som en lever i virkeligheten, også lever i og av den overveldende del av virkeligheten som en ikke forstår, så kan også Ordet utøve hele sin kraft i ånd og liv uten at mennesket fatter det i hele dets dybde.

«Ikke at jeg allerede har grep det eller allerede er fullkommen; men jeg jager etter det, om jeg og kan gripe det, eftersom jeg også er grep av Kristus Jesus» (Fil 3,12).

HUGO ODEBERG
i boka «Kristus og Skriften»

Ekte skyldfølelse oppleves som en akutt indre smerte som forteller at noe er galt. Og Guds hensikt med den er at vi gjennom oppgjør og syndsbekjennelse skal få renset ut det onde ved hans tilgivelse, så vi får bratt med det som er galt.

Uekte skyldfølelse

Den uekte skyldfølelsen har helt andre årsaker. Her skal vi ta fram de to vesentligste: Mennesker kan være i en fysisk tilstand som nettopp forårsaker skyldfølelse. Jeg tror det er kjent for de aller fleste at tretthet, utslitthet, mangel på søvn, eller den tilstand som vi kaller utbrenthet, ofte følges av en sterkt følelse av skyld, med selvanklage som indre dom over seg selv og sitt forhold til Gud.

I tillegg skal det nevnes at visse sykdommer som for eksempel hjerteinfarkt kan medfølges av den samme type symptomer, uten at det har noe som helst med reell synd å gjøre.

Det finnes også en *psykisk* betinget skyldfølelse. Ganske typisk kan vi møte den hos deprimerte, hvor mørke og selvanklage skaper en sterkt skyldfølelse. Det er et sterkt eksempel som fortelles om Elias, da han få dager etter den store seieren på Karmel legger seg under en gyvelbusk og ønsker seg døden (1Kong 19,4).

Bibelen har syn for den uekte skyldfølelse. Skal vi karakterisere den, er den *statisk – en vedvarende, murrende uro og utilfredshet*, som man gjerne taler om uten at det hjelper. Her er det heller ikke bekjennelse og abslusjon som trenges.

Psykisk skyldfølelse kan også være *nevrotisk* bestemt, og da er den sterkt knyttet til de sjelelige funksjoner som har å gjøre med vårt selvbilde og selvakkseptering og forholdet til andre.

En god del mennesker som har vokst opp i kristne heimer, kan oppleve store indre konflikter når de føler at råmmene for moral og menneskelig utfoldelse er for snevre. De opplever seg selv som splittet mellom en «åndelig del» og en «menneskelig del», og har en omfattende mindreverdsfølelse fordi de ikke lever opp til de anerkjente normer.

Denne kritiske reaksjon kan være sunn, hvis man for eksempel har fått den oppfatning at alt som har å gjøre med vårt seksualliv og følelser knyttet til det, er synd. Men den kritiske reaksjon kan også være skjebnesvanger, dersom den fører til at vi i kjødelighet ønsker å bryte med de Gud-givne normer for vårt liv. Her trenger vi både stort mot og mye visdom, om vi skal være til hjelp.

Jeg vil ikke legge skjul på at det alltid er anfektende når forkynnelsen av Guds

Ord blir beskyldt for å være til skade for et menneske. Jesus kom ikke «for å ødelegge menneskeliv, men for å frelse» (Luk 9,56). Det finnes usunn forkynnelse, og vi er heller ikke alltid så fullt bibelske som vi burde være.

Men påstanden om at det er den bibelske tale om synd og skyld overfor Gud som skaper den uekte eller sykelige skyld, er ikke riktig. Jeg er derimot ikke i tvil om at hvor den uekte skyldfølelse allerede er til stede, vil endog bibelsk forkynnelse kunne være med på å løse fast den uekte skyldfølelsen. En hovedårsak til dette er den misforståelse som består i å åndelig gjøre for eksempel en nevrotisk skyldfølelse.

Når dette er sagt, må vi også gi akt på oss selv og vår forkynnelse – for den kan være både usunn, unyansert og mangle forløsende kraft. Og den kan være falsk.

Sunn og usunn forkynnelse

I 2Tim 1,13 omtales Paulus' forkynnelse som *forbildet på sunn forkynnelse*. Det finnes altså både sunn og usunn forkynnelse. Like så velsignelsesrik som den sunne forkynnelse er, like ødeleggende er den usunne.

Den usunne – falske – forkynnelse kan ha mange former, ja, nesten utallige. Den kan bestå i at vi forkynner våre egne påfunn og forandrer på Guds Ord – og på den måten villeder mennesker. Mange har et tungt regnskap å gjøre opp med Gud (Jak 3,1).

Vi skal ikke her gå nærmere inn på en generell beskrivelse av falsk forkynnelse, men derimot gi noen eksempler på en usunn forkynnelse som skaper usunn skyldfølelse.

Når usunn forkynnelse skaper usunn skyld

Først skal vi nevne *den moralistiske forkynnelse*. Det er to måter å forkynne Guds Ord på – en «åndelig» og en «moralistisk». Våre evangeliske lærerefedre gikk i felten for å bekjempe den siste. De sa: «Derfor tar Kristus loven i sin hånd og tolker den åndelig». Og så henviste de til Jesu utleggelse av loven i Bergprekenen. Han fører loven inn i hjertet.

Moralistisk lovforkynnelse tar Guds Ord og bud i sin egen hånd og tilpasser dem så de tjener oss. Det kan vi for eksempel gjøre ved å framheve vår egen

fromhet og godhet, og bruke dette til å «undertrykke andre». Slik kan vi framheve det som Jesus kalte «menneskebud» (Mat 15,9) – det vil si ytre fromhets-gjerninger som gjelder sed og skikk – gjerninger som vi ikke selv har problemer med, men som er vanskelig for andre å etter leve.

Fariseerne på Jesu tid var moralister. De mente at man kunne etter leve Guds bud med litt anstrengelse og Guds hjelp. Og «budene» kom i praksis svært lett til å dreie seg om ytre spørsmål som for eksempel klesdrakt, spisevaner, overholdelse av sabbaten og høytidene.

En annen form for moralisme er at vi tar et eller annet aktuelt emne om tidens forderer eller de kristnes svikt, og dundrer løs på det eller småskjenner over det.

Resultatet blir at vi «skaper» selvtilfredse fariseere, som Jesus ikke betyr noe for. Den «kristendom» vi får her, er en uniformert ensretting, som legger stor vekt på å leve opp til noen ytre krav av forskjellig slag. Det alvorlige med dette er at det er hykleri. Man innbiller seg selv og andre at det er kristendom.

Så har vi *loviskhetens fare*. Loviskheten ligger jo i blodet både på tilhører og predikant, og den må vi hele tiden være på vakt mot. Dens frukt er at kristendom ikke blir annet enn krav og krav – ikke annet enn et byrdefullt strev. Vår tids kristelige aktivisme kan svært lett føre til dette.

En spesiell form for loviskhet er *det betingede evangelium*. Det gir seg blant annet utslag i at vissheten om vårt barnekår hos Gud er betinget av vår vellykkethet, enten det nå er bibellesing og bønn, åndelig frukt og helliggjørelse, at man har mottatt bestemte åndelige gaver, eller det vi gjør og utretter for Herren. Mange er bare så altfor godt kjent med den *treldom* som en slik forkynnelse skaper.

Vi har også en *amputert forkynnelse*. Den har sin grunn i at det er sider av den bibelske fylde som vi ikke får fram. Vi får bare talt om den andre trosartikkelen, men aldri om den første og den tredje. Vi får talt om våre åndelige behov, men grunnleggende menneskelige behov på skapelsesplanet blir fortid. Så kan resultatet bli at noen forblir underlig ufri i forhold til seg selv.

Til sist vil jeg nevne *sidevirkninger fra forkynneren selv*. Det jeg tenker på, er at

de personlighetstrekk som vi finner hos en forkynner, kan skape de samme tilbøyeligheter hos tilhørerne. En forkynner som er kritisk overfor alt og alle, vil lett samle kritikere rundt seg. Og det kan nevnes mye annet, som for eksempel overflatiskhet, pessimisme og hykleri. Forkynnerne skal ikke være like, men det er viktig at de er frigjorte helt ned i deres personlighet.

Den sunne forkynnelse

Den sunne forkynnelse er en verdifull skatt. Vi skal gjøre opp status etter det bibelske mønster (2Tim 1,13), og øve oss i å bli så fullt ut bibelske som det er mulig. «Om noen taler, han tale som Guds ord» (1Pet 4,11).

Skal vi konkretisere noen viktige trekk i den sunne forkynnelse, vil jeg først nevne at den *fører oss inn i møte med Gud selv*. Jeg blir klar over at her har jeg ikke med mennesketanker å gjøre, men med *sannheten*. Det skjer ved at *Guds lov føres inn i hjertet*. Budene forkynnes, men på den rette måten – ikke tilpasset slik at vi kan makte å holde dem, men nettopp slik som Jesus gjorde da han utla loven åndelig. Bare på den måten blir vårt grense-løse forderv og vår syndighet avslørt. Vi får en tilstoppet munn, og så får vi *så mye mer bruk for Jesus*, vår frelses.

Men til dette kommer det nå noe som er ennå vanskeligere, nemlig å forkynne *den sannhet som frigjør*. Det betingelses-løse og frigjørende evangelium. Jeg er ikke i tvil om at dette er det svakeste punkt hos oss i forkynnelsen i dag. Det er altfor mange uforløste mennesker.

Men der hvor det frigjørende evangelium blir forkjent, ser vi den velsignede frukt av det: *Et forløst menneske*. *Det frigjør og løser samvittigheten*, og gjør oss til glade, frimodige Guds barn. Det *bindet våre hjerter til Gud* og fører oss inn i den guds frykt som består i å ha sitt forhold til Gud helt i orden. Det er dette som er vår totalbestemmelse. Samtidig *løser den oss fra all lammende menneskefrykt*, fordi vi knyttes til Gud selv. Det er også ved dette at vi føres inn i det rette brudd med synden – slik at vi blir redd for å synde, som Josef var det (1Mos 39,9).

Den sunne forkynnelse vil også vite å være nyansert, slik at den klart skjelner mellom det som vi kaller det vertikale og det horisontale plan i et menneskes liv. Luther talte om «mennesket overfor Gud»

og «mennesket overfor sin neste». På det vertikale plan (overfor Gud) er vi æreløse syndere – men det betyr ikke at vi ikke har noen verdi eller at vi ikke duger til noe på det horisontale plan. Overfor hverandre har vi en ære og en verdighet som har stor betydning. Derfor skal vi ikke gå rundt og være en selvutslettende unnskyldning for oss selv, slik at vi blir lammet, menneskelig talt.

Den sunne forkynnelse får også talt om den helhet som et menneske er – den får talt både om våre evner, vår utrustning, vår forstand, vilje og følelser, vårt driftsliv og våre grunnleggende livsbehov. – Den får ikke bare talt om vår gjenløsning, men også om vår skapelse, vårt kall vår helliggjørelse og vårt herlige mål. Og så vet den å gjøre *det* viktigst som er det viktigste i Guds Ord. Derfor har den alltid noe godt å si om Jesus Kristus.

Den sunne forkynnelse kan sette ord på det som skal sies om et kristen-menneskes frihet. Det gjelder både vår frihet fra loven i vårt forhold til Gud, men også om vår frihet i vårt daglige liv. Her er vi ikke underlagt alle de bud og regler som jødene har. «Jeg har lov til alt – men ikke alt gagner! Jeg har lov til alt – men jeg skal ikke la noe få makt over meg!» (1Kor 6,12) «Jeg har lov til alt, men ikke alt oppbygger» (1Kor 10,23).

Det betyr at en kristen har lov til å være naturlig og virkelig sant menneskelig i sitt daglige liv. Men det betyr ikke at vi har frihet til å synde! Det er det mange som ønsker å ha. Og det skyldes at de ikke skjelner klart mellom det sanne menneske og det syndige menneske. Ingen har frihet til å leve etter sine syndige lyster. Men ordene her lærer meg også at det finnes en annen grense for min frihet. Jeg skal ikke gjøre det som jeg vet ikke er til gagn for meg. Jeg skal umgå det som skader legeme og sjel. Og jeg skal ikke bli en slave under noen eller noe. Jeg skal heller ikke gjøre det som skader min neste. *Sann frihet er å være bundet til Gud*.

Vi har sett at det som vår forkynnelse skaper, ikke bare er et resultat av at det riktige blir sagt. Det er mennesker vi taler til. Mennesker som Gud vil frelse fra virkelig synd og skyld. Men også mennesker som han vil gjøre til frigjorte, fullt og helt «gudsmedesker» (2Tim 3,17). Og til dette har han gitt oss sitt sannhets Ord.

KARL K. RIIS

Erl vi kommet i drift? (Heb 2,1)

«For vi har fått del med Kristus såfremt vi holder vår første fulle visshet fast inntil enden» (Heb 3,14).

Fra troens slagmark

Når det står «så fremt dere holder fast på denne visshet», er det tydelig at det dreier seg om noe som vi kan miste – som kan bli tatt fra oss.

Hva slags visshet er det tale om her, og som det gjelder å holde fast ved inntil enden?

Jo, det står skrevet i Ef 1, 4-7: «Likesom han utvalgte oss i ham før verdens grunnvoll ble lagt, for at vi skulle være hellige og ulastelig for hans åsyn, idet han i kjærlighet forut bestemte oss til å få barnekår hos seg ved Jesus Kristus etter sin viljes frie råd, til pris for sin nådes

herlighet, som han gav oss i den elskede, i hvem vi har forløsningen ved hans blod, syndenes forlatelse, etter hans nådes rikdom.»

Dette er en hver sann kristens stilling i Kristus, men det gjelder å holde fast på det vi har, for at ingen skal ta seierskronen vår (Åp 3,11).

«Den som seirer skal arve alle ting, og jeg vil være hans Gud, og han skal være min sønn» (Åp 21,7).

Det gjelder altså å ta vare på Kristi gjerninger, for det er hans frelsesgjerninger det tales om her.

Åndssituasjonen i dag?

Men kjære Guds folk! Hvordan er åndssituasjonen rundt om i menighetene i dag? Du husker vel den gang du kom til Jesus som en fortapt synder og fikk tro

Djevelen driver sitt spill

*La ikke djevelen leke sin lek
her i min tanke, mitt sinn.*

*Slik var det mange fornektet og svek
sannheten selv. Det var satan som snek
seg så umerkelig inn.
Så ble den seende blind.*

*Gi meg den nåde å virkelig ta
Ordet presis slik som det står.
Og du står ved hver en töddel du sa.
Du som er løftenes hellige «ja»,
vis meg hva Ordet formår.
Løs meg fra treldommens kår.*

*Alle slags laerdammer trenger seg inn.
Djevelen driver sitt spill.
Lærdammer under gudfryktighets skinn
– alt som forviller ens tanke og sinn –
fører nå sjelene vill
– rett ned i helvedes ild.*

*Skjult kommer Satan, så engle-ren fin.
Men jeg skal kjenne ham på
at han gjør nettopp min guds frykt til min.
Herre, min Frelser, den blir ikke din.
Men alt mitt verk skal forgå.
Bare ditt verk skal bestå.*

*Mange har vitnet, av slike somsov.
– Massene sover jo enn.
Og slik får Satan i stillhet sitt rov.
– Jesus selv kom og oppfylte Guds lov,
sonet all synd imot den.
Det er forknyt av Guds menn.*

*Det er et under. Jeg fødes på ny.
Det som jeg ikke forstår,
som er de hardeste hoder til bry,
men jeg opplever hva det må bety,
løst i fra treldommens kår.
Jesus! – han vil og formår.*

OLAV NERGÅRD

deg frelst på Jesu Kristi blods regning. Du var glad og frimodig, fikk lyst til å vitne om denne store frelser som kjøpte deg så dyrt. Du søkte kontakt med andre samme troende og dere hadde samfunn med hverandre, dere fant at det var evig nok det som frelseren gjorde – nok for tid og evighet.

Hvordan er det i dag? Har Jesus den samme plass i ditt hjerte? Er det fremdeles Ordet om korset som er en Guds kraft til frelse, og din eneste trøst?

Bli i Ordet

Jeg er redd for at mange troende er kommet på ville veier. Paulus må si til noen uforstandige galatere: «Hvem har forgjort dere. Dere som har fått Jesus Kristus malt for øynene som korsfestet? De begynte i ånd, men var nå i ferd med å fullende i kjød» (Gal 3,1-5). Slik kan det gå når den gamle inngrødde innbilningen om at vi kan noe selv får komme til uttrykk.

La det derfor være klart at det er nødvendig å ha et dypt og grundig kjennskap til vår medfødte fordervede natur ut fra Guds Ord. Det er jo det Ordet sier om vår fortapte stilling som er det avgjørende. I Ordet får vi se oss fortapt, men også at vi er frelst ved troen på Jesu stedfortredende gjerning alene.

«Dersom dere blir i mitt ord, da er dere i sannhet mine disipler, og dere skal kjenne sannheten, og sannheten skal frigjøre dere» (Joh 8,31-32).

Fare for Guds folk

Mange misforstår hva frihet er, de tror det er kjødet (det gamle syndige mennesket) som har fått friheten, men det er ikke riktig, for dersom dere lever etter kjødet da skal dere dø, står det i Rom 8,11. Det er mange som har vendt seg bort fra Guds Ord – kilden med det levende vann, og hugget seg ut brønner, sprukne brønner, som ikke holder vannet, og som ikke kan tilfredsstille sjelens behov. Det kan bare Guds Ord.

I dag er det stor fare for Guds folk, at vi kan komme bort fra Jesus, og det er grunn til å spørre: Er det våre gjerninger for Jesus vi gleder oss mest over? Eller er det Jesu gjerninger for oss?

«For dere vet at dere ikke med forgjengelige ting, sølv og gull, ble løskjøpt fra

deres dårlige ferd som var arvet fra foreldre, men med Kristi dyre blod som blodet fra et ulastelig og lyteløst lam» (1Pet 1,18-19).

En kristen våger ikke å stole på seg selv, for i kampen mot Satan og ondskapens åndehær gjelder det bare at vi er sterke i Herren og i hans veldes kraft (Ef 6,10-17).

«Så sier Herren: Forbannet er den mann som setter sin lit til mennesker og holder kjød for sin arm, og hvis hjerte viker fra Herren» (Jer 17,5).

«Velsignet er den mann som stoler på Herren, og hvis tillit Herren er» (Jer 17,7).

Herren må føre oss helt hjem, dvs. at det er bare hans stedfortredergjerning for oss som gjelder for Gud. Vårt skyldbrev er utslettet/betalt (Kol 2,14-15).

Ransak meg Gud!

Men vi får ikke ha den overbevisningen i fred. Satan prøver bestandig på å føre oss vill ved å få oss til å forsømme Guds Ord. Han får det til å se ut som om det ikke er så nøyne om vi tar til oss næring for sjelen, som bare kan leve ved Guds Ord. Han vet at det å forsømme bibellesingen vil føre til åndelig døsigheit og sovn, og det er just Satans hensikt. La oss derfor ikke sove, som de andre, men la oss våke og være edrue! (Tess 5,6).

Det er en underlig tid vi lever i. Ikke noe er synd lengre, derfor trenges heller ingen syndenes forlatelse. Kanskje vi skulle si med David: «Ransak meg Gud, og kjenn mitt hjerte! Prøv meg og kjenn mine mangehånd tanker, og se om jeg er på fortapelsens vei, og led meg på evigheten vei» (Sal 139,23-24).

Det er så mange farer for Guds folk i den tiden vi lever i, og vår tids største fordervelseskilde er uten tvil fjernsynet. Det er med å forpeste både barn, unge og gamle. Enten de er på aldershjem, sykehus, eller i fengsel for den saks skyld – fjernsyn skal de se. Den giften som suges inn har en dødelig virkning på åndslivet til de kristne. Det fører til åndelig døsigheit og sovn. Det er mange ikke-kristne som har uttalt at TV er skadelig, men det er bare få av de kristne som har uttalt noe negativt om det.

«Så bli da du, min sønn, sterk ved nåden i Kristus Jesus» (2Tim 2,1).

ARNFINN GUNDERSEN

For langt fra sentrum

La oss forestille oss en stor ring. Alle som befinner seg innenfor ringen hører Jesus til. De er født på ny av Guds levende Ånd. I ringens sentrum er Jesus selv. Lys og renhet stråler ut fra ham. Stråleglansen blir sterkere og sterkere jo nærmere en kristen kommer ham. På avstand er lyset ikke så sterkt og luften ikke så ren. Omkring ringen er det mørke, og det prøver å få makt over lyset. Noe av mørket trenger seg over ringens kant. Forgiftet luft gjør det samme. Derfor mister noen av de kristne som befinner seg langs ringens kant evnen til å skjelne, og noen av dem blir syke, mens andre blir blinde og dør.

Troslivet

Ethvert bilde halter. Men det er mye åndelig livsvisdom i dette som jeg fant i en preken av Jakob Traasdahl. Er det ikke også i dag mange kristne som befinner seg helt ute mot ringens kant? Det gjør de fordi de elsker den svake, stemningsfylte belysning som finnes der. Den forgiftede luften opplever de ikke som farlig, men som noe som tilfredsstiller et dypt behov hos dem selv. De merker ikke at etter hvert som tiden går, svekkes de mer og mer.

Mange har umerkelig latt seg dra ut over ringens kant. De lever på den gale side, men tenker ikke på det. Alt er jo nesten som før. De har de samme meninger, holdninger og venner. Men fallet har foregått på den indre front.

Ørkesløse diskusjoner

Kristne kan gang på gang diskutere hva som er synd og hva som ikke er det. Utallige meninger og holdninger bringes til torgs. Noen prøver å fange deres medkristne i inkonsekvens og fariseisme og fornekelse av sann livsutfoldeelse og glede. Og det er sant: Det er en av pietismens farer. Men mange er, ved å stirre seg blind på den, selv blitt offer for en annen: Stille og umerkelig er de glidd lengre og lengre bort fra sentrum fordi den ånd som virker i ulydighetens barn fikk mer og mer tak i dem.

Det er en dimensjon i kristenlivet som er forsvunnet for mange. Det er den

personlige selvprøvelse og ransakelse for Herrens ansikt. Mye så mye annerledes ut hvis vi hver for oss bad Herren veilede gjennom sitt Ord og sin Ånd og vise oss hva den enkelte skal bryte med, fordi det hindrer Guds Ånds verk i oss.

De andres feil

Den verdsliggjorte kristen er en gledesløs kristen. Så lenge livet leves på den rette side av ringens kant hører et menneske Jesus til. Men hvor liten gleden er for den kristne som lever langt fra sentrum. Han har ikke for alvor valgt side og halter derfor til begge sider. Ånden kan ikke komme til å skape den frukt som heter fred.

En har det ikke godt med seg selv. Har en ikke det, har en det heller ikke godt med andre. En vender seg kritisk mot dem som eier det en selv mangler. Med store anstrengelser angriper en deres synspunkter og holdninger. Ofte er det noe berettiget i kritikken en utøver. Likevel glir en umerkelig inn i en kritikk av kristne generelt. Kritikkens vesen og ånd gjennomsyrer og bryter ned innenfra. Hjertet blir kaldt fordi en uten selv å ville det har sagt farvel til den kjærlighet som skjuler de andres synder.

De delte hjarter

Er det ikke vår tids store ulykke at alt for mange kristne befinner seg for langt fra det sentrum hvor Jesus er? Må vi ikke erkjenne at Ordet om korset ikke på samme måte som før er en samlende kraft?

Lever kristne i gråsonen, blir de oppatt av hverandre, mens kristne inne i sentrum dras mot Jesus med en uimotståelig makt.

Det udelte hjerte finner vi hvor hjertet elsker en som den eneste ene og som sier nei til alt som vil svekke denne kjærligheten. Tenk om vi kunne stå sammen i en ånd og være båret og gjennomtrengt av den åndskraft som er uløselig knyttet til det å være helhjertet. Skal det skje, må vi begynne å tale ut med Herren i stedet for mennesker.

Vi må be Herren om nåde og kraft til å bryte med alt hos oss selv som hindrer Åndens verk. Det er en smertelig prosess

Hvordan lese Bibelen?

Den kjente svenske bibellæreren og forkynneren David Hedegård, gav for mange år siden ut et lite hefte om den beste måten å lese Bibelen på.

Bokmelding

Heftet har vært ute av salg lenge, men foreligger nå i fornyet språkdrakt, utgitt av Atheneum Forlag.

«Hvordan lese Bibelen» er ikke en vanlig bibelleseplan, slik vi kjenner dem. Hedegård stiller spørsmålet om hvorfor og hvordan vi skal lese Bibelen og hva som er dens hensikt. Det er altså betydningen av den enkeltes forhold til Bibelen det dreier seg om.

Hvilken betydning har vår omgang med Bibelen for vårt åndelige liv som kristne? «...forsømmer vi Ordet, glir også den åndelige virkeligheten bort fra oss. Vi blir fatte, kraftløse, lir nederlag i striden og taper lusten til å arbeide med åndelige ting.»

Vi må bruke Bibelen etter dens hensikt. For den er noe annet og mer enn en lovboek eller samling av høgtstående idealer, slik mange tror. Bibelen er gitt oss av Gud selv for at den skal føre mennesket til tro på Jesus og til evig liv i hans navn.

Forfatteren viser oss hvor viktig helhetsbudskapet i Bibelen er. Sammenhengen mellom Det gamle og Det nye testamentet er vesentlig for forståelsen av selve frelses-

å skulle si farvel til noe som kjøtt og blod henger ved. Jesus sammenligner den med å rive et øye ut eller hugge en hånd eller fot av. Men det må til. Det gjelder livet.

Fornyelsen – ikke oppgjøret, men troen

Hvor nødvendig og avgjørende oppgjøret med synden enn er, så er det likevel nødvendig å understreke at selve oppgjøret ikke av seg selv fører fornyelsen med seg. Den misforståelsen har mange havnet i. Derfor undrer de seg over, at oppgjørets glede så snart meldte seg.

Hvor nødvendig det enn er å la Herren få adgang og rá over alle områder i livet, så ligger den nyskapende kraft likevel i noe annet. Du må søke mot sentrum. Du må inn der hvor du er Gud nær. Der inne lever du i en stadig tilegnelse av det

åpenbaringen. «Det ny testamentet ligger skjult i Det gamle, og Det gamle testamentet er åpenbart i Det nye.»

Hedegård s hefte er også en kortfattet troslære. Fordi Bibelen er Guds eget inspirerte sannhetsord, skaper den ved troen frelse og liv der hjertet er mottakelig for dens budskap. Overbevisningen om Ordets sannhet blir den til del som vil gjøre Guds vilje. «Praktiseringen og erfaringen av det skriften lærer, er den beste forklaring av Ordet...»

Ut fra Skriften selv viser forfatteren hvordan den virker frelse gjennom sann syndserkjennelse, trosopplevelse og gjenfødsel til nytt liv. Her finnes en klar markering av Bibelens budskap om frelsesopplevelse og trosvisshet.

Heftet inneholder også en del praktiske råd for bibellesing. Det er ikke de mange råd som betyr noe, sier Hedegård. Men han nevner 3 viktige:

1. Les regelmessig.
2. Les skriftene i rekkefølge.
3. Anvend det du leser på deg selv.

Heftet er lettles og oversiktlig og anbefales for enhver bibelleser på det varmeste.

REIDAR ERIKSEN

David Hedegård:
Hvordan lese Bibelen?
Atheneum Forlag 1995
32 sider

forløsende, nyskapende og frigjørende evangelium.

Aldri er du Herren nærmere enn når ditt hjerte jubler over evangeliet. Da ånder ditt hjerte fritt. Da synger du den nye sangen. Den dreier seg ikke om deg og dine frustrasjoner. Alt ditt eget har Ordet om korset løst deg fra. Du synger om det som fyller deg i en slik grad at ditt beger flyter over. Du synger Lammets sang. Den dreier seg om Jesus, hans selvhengivelse, lidelse og død for alle dine synder og hans oppstandelse for din rettferdigjørelse.

Hvilken lykke er det ikke når hjerte og sinn er fylt av denne sang! Den er en forsmak på himmelen. Den skal jo lyde i evigheters evigheter og synges av alle dem som lærte den på jord.

HANS ERIK NISSEN
(«Båndet» nr. 7/1994)

Eit alvorleg ord til oss

Israelsfolket hadde teke ut frå Egypt. Dei hadde opplevd påskelammet og blodet på dørkarmen. Dei var frelse frå Guds vreide. Dei hadde fått Guds heilage bod på Sinai. Dei hadde vandra vidare i ørkenen. Speidarar vart sende inn i Kanaan. Dei kom attende med druer som folket fekk smaka av. Ein forsmak på det lova landet. Og likevel: Hjarta var so opptekne av Egypt. Gjev vi var døde i Egypt, sa dei. Eller vi kan døy her i ørkenen (4Mos 14). Dei ville ha ein høvding og vende attende til Egypt. Då vil Herren øydeleggja Israel, men Moses ber for folket. Herren gjer det klart at ingen over tjue år skal koma inn i det lova landet, berre Josva og Caleb. Men no vil folket dra inn ved eiga makt. Dei vil ta seg til rettes på vegen til Kanaan, men utan rett omvending frå synda. Utan å fylgja Herrens bod. Dei tok på veg utan Herren. Og dei vart jaga bort. Dei måtte røma og kom ikkje inn i landet.

Aktuell kommentar

Dette er alvorlege ord til oss. Vi ser korleis Hebrearbrevet viser til det som hende i ørkenen. Ordet smelta ikkje i tru saman med dei som hørde, les vi. Dei vart liggjande igjen der i øydemarka. Men dei ville gjerne koma inn. Dei la sin plan om korleis dei skulle reisa. Dei erkjente også at det var noko gale med dei. Men der var ikkje ei sann omvending etter Guds Ord. Der var ikkje gråt over synda, ikkje sann vekkjing.

Moses bad om tilgjeving for folket. Og Herren sa at han hadde tilgjeve dei etter Moses sitt ord (4Mos 14,20 flg.). Likevel skulle dei ikkje få koma inn i landet.

Det eg gjerne vil understreka er dette at vi må leggja vinn på å fylgja Herrens Ord. Det står om Caleb at det var ei anna ånd i han enn folket elles. Der var ei slik ånd i han at han trufast fylgte Herren. Men dei mange forakta Herren.

Guds Ord kjem i bakgrunnen

La oss først stanse ved oss sjølv. Korleis står det til med oss i vår daglege vandring? Eg må berre sanna: Synda plagar meg. Det legg seg so lett sløvande støv på

mitt sinn. Heile åndssituasjonen er slik at vi vert so opptekne av kvarandre. Kva meiner denne eller hin. Guds Ord kjem i bakgrunnen. Alvoret vert borte. Forkynninga bit ikkje. Preika kan vere god og fin på so mange måtar, men det er ingen bodskap som er fødd gjennom smerte og anfekting – lite nød for eiga eller andre sine sjeler. Må Gud hjelpe oss. Det kristne maskineriet tikkar og går. Mange plassar skal fyllast i den kristne aktiviteten, men kva med det fortrulege samfunnet med Herren? Kva med dei store høgtidsstunder då hjarta mitt fekk sjå inn i rikdomen i Kristus og jubla i glede over frelsa? Kva med den ro i sjelslivet som gjer at eg kan vera til hjelp for andre? Stundom undrast eg på om psykologi og psykiatri er i ferd med å ta den plassen som sann og sunn sjelesorg skal ha. Moderskjødet, der varmen og omsorga er i det kristne samfunn, er ikkje det avgjeraende? Ikkje noko medisin er betre for trøytte sjeler enn nettopp truande som har eit godt og varmt samfunn med Jesus og kvarandre. Ludvig Hope var redd for eit organisasjonsapparat som var eit mål i seg sjølv. Han var redd for at venesamfunnet kom til å lida. Han tala om mykje dekkslast i båten – og lite ballast nede i kjølen. Vi treng ikkje gå til andre, vi kan tenkje kvar for oss og dei samanhengar vi står i. Det kan gjelda store og små samanhengar. Faren lurer på oss alle.

Samfunnet krev so mykje av oss. Andre vil gjerne ha vår kraft, vår tid og våre pengar. Dei unge kjempar om studie- og arbeidsplassar. Klatresamfunnet vert stadig meir utvikla. Og so vert vi freista til å tenkja verdsleg i vårt kall i Guds rike. Vi tenkjer lett ut frå same tankegang som denne verda tenkjer. So kan vi lett gløyma at i Guds rike er livslovene annleis. Gud utvalde seg det ringe, det skrøpelege, det som ingenting er. Han ser til den hjelpelause syndaren som vil gøyma seg vekk frå alt og alle. For han elskar kvar og ein av oss med ein evig kjærleik. I Guds rike vert du ikkje verdsett etter det du ofrar av pengar, eller kor stor innsats du gjer. Du vert ikkje verdsett etter stand, stilling og evner. Nei, du vert verdsatt som Guds øvste skapning

og som den Jesus leid, døydde og oppstod for. Han har skapt deg og kjøpt deg. Han vil ha sin eigedom. Han vil so gjerne du skal kome inn i det himmelske Kanaan.

Moderne teologi

Dei lærde drøftar Jesu oppstode. På eit stort seminar vart det stemt over dette om Jesus var oppstått eller ikkje. Bibelen sjølv fortel at han stod opp og lever. Moderne teologi bryt i stykkjer dei bibelske skriftene. Dei brukar mykje tid på å fortelja om ulike kjelder i Mosebøkene, Jesajaboka, Danielsboka osb. Ein teolog på Menighetsfakultetet kan fortelja oss i sin kommentar at apostelen Matteus og lærersteinen Levi mest truleg er to ulike personar. Og kven som skreiv Matteusevangeliet veit vi eigentleg ikkje. Eit barn i grunnskolen veit at Matteus og Levi er same person, men ikkje ein professor på MF! Det høyrest ikkje bratt. I ei bok om Det gamle testamente som vert nytta på mange bibelskular står det at det var forfattaren sjølv (ein som er kalla «den andre Jesaja») som dikta opp dei songane som er kalla Herrens tenars songar. Men dette stemmer ikkje med Bibelen sjølv. For det første kjenner ikkje Bibelen meir enn ein forfattar av Jesajaboka. Likevel er det mange lærarar i teologi og bibelfag som bruker mykje tid på å prenta inn i unge sinn at der er fleire forfattarar av denne boka. Det som står om Herrens lidande tenar er ikkje oppdikta av ein ukjend forfattar. Det er openberring frå himmelens Gud som i profetisk lys peiker fram til Messias som skulle koma. Vi må ta vare på Bibelen. Vi må også ta vare på det som står i den. Dei norske biskopane synes det er so svært med eit luthersk-katolsk dokument som talar om «rettferdigjeringa». For dette dokumentet banar vegen for at den lutherske kyrkja no kan nærma seg Romkyrja. Vi kan ta det første steget, meiner dei. Ja, dei får ha god tur då, nedover til Rom. Men dei bibeltru lutherske kristne i Norge vert ikkje med. Og bra er det. Kva er det biskopane no gjer? Vil dei setja ein strek over den arven vi fekk kjempa fram frå Bibelen igjen under reformasjonen? Dei er vel klar over at Rom ikkje har flytta seg ein millimeter mot den reformatoriske/bibelske forståing av rettferdigjeringa? Kristenfolket i Norge må seia eit klart NEI til det frieriet som Bispeområdet

Kirken og Guds Ord

en fra fedrene · Luther · Luther
Arlen fra fedrene · Lu
a fedrene · Luther · Arlen fra
rene · Luther · Arlen fra fed

Arlen fra fedrene

a fedrene · Luther · Arlen fra
rene · Luther · Arlen fra fed
a fedrene · Luther · Arlen fra
ther · Arlen fra fedrene · Lu
en fra fedrene · Luther · Arw

Dersom – Gud forby det! – den kristne kirke hadde makt til å endre og oppheve noen av Guds Ord, da ville vi ikke ha et eneste sikert Guds Ord igjen. For dette er klart: Dersom kirken kan forandre ett av Guds Ord, da kan den også endre andre, til og med det som den selv er grunnlagt på og bekreftet som en kristen kirke.

MARTIN LUTHER (Fra «Kommentar til det såkalte keiserlige edikt» 1531)

tet no gjer overfor Rom. Og vi må seia klart NEI til dei høgkyrkjelege prestane som talar ubibelsk om nattverden. Vi må også seia NEI til forkynnaraar som svekkjer det Bibelen lærer om mann og kvinne. Vidare må vi seia NEI til dei forkynnaraar som avsvekkjer arvesynda og læra om det falne menneske. Og den lære som seier at sjukdom ikkje er verkeleg for ein sann kristen, må vi avvise. Slike forkynnaraar har gløymt læra om mennesket ut frå Bibelen. Men vi skal be for dei sjuke. Og vi må ikkje fylgja etter den psykiaterdama (mykje brukti i kristne samanhengar) som ikkje vil gå med på at Gud kan gripe inn og lækja. For det kan han. Vi har både Guds Ord og erfaringa med oss i det. Men den som ligg sjuk i smerte, ja kanskje har ein sjukdom som fører til døden – skal få kvila i Guds store nåde for Kristi skuld.

Til slutt: Ein god ven sa nyleg til meg: Veit du, Norvald, kva som er den største hindringa rundt i heimane for Guds Ord og god litteratur? Det er fjernsynet, sa denne kloke, truande personen. Er det sant? Er det fjernsynet som vert sett på etter møtet? Er det fjernsynet som vert kikka på når Bibelen skulle fram?

Vi må ikkje miste Kanaan!

NORVALD YRI

Apostoliisk suksesjon

I den senere tid har det kommet fram at Samråd På Kirkens Grunn (SKG) legger stor vekt på bispeembetet og den såkalte «apostoliske suksesjon». Angående dette temaet skrev dr. philos. Olav Valen-Senstad en klargjørende artikkel i Dagen av 15.10.1947 hvor han stilte den katolske læren om apostolisk suksesjon opp mot den tilsvarende evangeliske lære om Guds Ord. Vi vil her sitere noe fra denne artikkelen og begynner med den katolske lære (*skrå skrift*), deretter den evangeliske (**halvfet skrift**):

Avisklipp

«**1.** Kirkens synlige kjennetegn som Kristi sanne kirke er presteskapet (hierarkiet) under ledelse av paven, og paven kirkens synlige grunnvoll (visibile fundamentum).

1. Kirkens synlige kjennetegn er tilstedevarelsen av Ord og sakrament, forvaltet i overensstemmelse med den Hellige Skrift.

2. Biskopene og de av dem ordinerte prester har enerett til å forvalte nådemidlene, da Kristus har overdratt denne rett til apostlene, og disse igjen til biskopene. Kun de som er ordinert innen rammen av denne apostoliske suksesjon, skal forvalte nådemidlene.

2. Det er alle kristnes rett og plikt etter Guds Ord å forkynne Kristus, og det er menigheten som har fått seg sakramentene betrodd av Herren – hvorfor også menigheten har rett til å velge, innvie og innsette tjenere til å utføre sakramentsforvaltningen. Innsettelse av prester og biskoper opphever ikke menighetens åndelige rettigheter for Gud.

3. Kirkens enhet og apostolisitet beror på og bevirkes av den apostoliske suksesjon, dvs. av at biskoper og prester er ordinert innen suksesjonens ramme.

3. Kirkens enhet beror hverken på presteskap eller ensartede ritualer, men beror på Guds enhet, frelsens enhet og nådemidlenes enhet, ifølge Guds Ord (Ef 4,4 flg.).

4. Kun slike biskoper og prester som er ordinert i suksesjonen har makt og evne til å hiføre tilstedevarelsen av Kristi legeme og blod i nattverden, og til å meddele absolvasjon (tilsi syndenes forlatelse i Jesu navn).

4. Kristus er nærværende i nattverden alene i kraft av sitt eget Ord, uansett om nattverden forvaltes av ordinert eller uordinert tjener, og enhver moden og prøvet kristen har rett til å tilsi syndesforlatelse i Kristi navn.

5. De som er ordinert innen suksesjonen er mellommenn mellom Gud og mennesker, og formidler menneskenes Gudsforhold.

5. Det er bare én mellommann mellom Gud og mennesker, Jesus Kristus (1Tim 2,5). Enhver som selv ved Guds nådemidler er kommet til en levende tro på Kristus, er Kristi tjener og representant overfor verden.

6. Kun de som er ordinert innen suksesjonen har rett til å uttale seg om lærespørsmål og avgjøre hva som er rett lære (kristelig sannhet), og paver er useligbar i lærespørsmål.

6. Da Gud har befalt alle kristne å prøve åndene og ta vare på Guds Ord, har alle kristne rett til å uttale seg om lærespørsmål og avgjøre saken ut fra Guds eget Ord, Den Hellige Skrift.

7. Ordinasjonen innen suksesjonen påtrykker presten et uutslettelig stempel (charter indelebilis) i sjelen, som innebærer at han kommer i besittelse av en overnaturlig evne (potens) og fullmakt til å utføre sakramenthandler.

7. Håndspåleggelse (ordinasjon) er mottagelse av et oppdrag i Kristi kirke under forbønns velsignelse og meddeler retter til å forvalte nådemidlene i menigheten – men ikke noen overnaturlig potens eller myndighet som tilhører personen som sådan. Embetets (tjenestens) myndighet hviler helt og holdent i det Guds Ord man bærer fram, og den som ikke bærer fram Guds Ord og vise råd i sin tjeneste som prest, har ingen sann og ekte myndighet fra Gud, men bare fra kirkerett og menneskeordninger.

Det kan være nok med disse satser. Av disse godtar de høykirkelige protestanter nr. 2–7, dvs. sløyfer egentlig bare sats nr. 1 om paven. I sats nr. 6 sløyfer de også ordet om paven.

Det er hele forskjellen mellom romersk-katolsk og protestantisk høykirkelig syn på embetet, biskopen, presten og ordinasjonen. Når man dertil legger den påstand at kun det suksessende embete er garantien for sann og kristelig lære i kirken, vil man forstå at med et slikt embetssyn hører man ikke hjemme i den evangeliske kristenheth. For oss evangeliske kristne er hele læren om den apostoliske bispesuksesjon den blanke overtro og menneskedyrkelse. For oss teller kun «den apostoliske sannhets suksesjon», og garantien for at den finnes er verken pave eller biskop, men Guds Hellige Ånd som etter sin nåde og sitt nådevalg sørger for at denne sannhet alltid skal finnes, forkynnes og troes inntil verdens ende.»

Profeten Joel og endetiden

AV DAG RISDAL

Leksjon 1

Bibel-
forum

Profetene og deres kall

Ordet profet (av profemi=fremsi-si) betyr *utsagn*. Det innebærer å forkynne Guds Ord. «For aldri er noe profetord brakt frem ved menneskers vilje, men de hellige Guds menn talte drevet av Den Hellige Ånd» (2Pet 1,21).

Vi kan merke oss forskjellige profetbetegnelser. En profet skulle være som *Guds munn* (2Mos 4,12-16; 7,1-2). Dette er en viktig profet-definisjon. Aron skulle være Moses' munn og Moses skulle være «Gud» for Aron.

En annen betegnelse er *Guds tjener* (1Kong 17,1). Betegnelsen betyr egentlig «å stå for Guds åsyn» (Jer 15,19).

Å tale profetisk er *aldri* noe som har ligget menneskene på hjertet eller noe som er fremkommet av deres egen vilje. Skriften nekter altså ikke at profetene har skrevet budskapet. Det er skrevet og talt av mennesker. Men, det fremgår klart at profetene er *drevet av Den Hellige Ånd* til å forkynne og tale det de fikk åpenbart av Gud.

Det var *Guds Ånd* som talte i og gjennom profetene. Profetene har gransket budskapet de fikk og de har ransaket hvilken eller hva slags tid Kristi Ånd pekte fram mot (1Pet 1,10-12). Vi ser her at Den Hellige Ånd har drevet profetene til å tale noe de fikk fra Gud. Og dette budskap har profetene ikke hatt menneskelig forutsettning for å forstå. De har nemlig måttet grunne og gruble over den tid som Kristi Ånd pekte fram mot.

Profetenes ord og budskap ligger på et helt an-

net plan enn det rent historiske. Det ligger på et åndelige plan. «Men vi har ikke fått verdens ånd, men den Ånd som er fra Gud, for at vi skal kjenne det som Gud i sin nåde har gitt oss. Og dette forkynner vi, ikke med ord som menneskelig visdom har lært oss, men med ord vi har lært av Ånden. Vi tolker åndelige ting med åndelige ord» (1Kor 2,12-13).

Skriftens ord er altså fremkommet ved Den Hellige Ånds gjerning. Og Den Hellige Ånds gjerning er å *herliggjøre* Jesus Kristus (Joh 16,14). Av den grunn vil profetordet i GT peke fram mot HAM som er sendt fra Gud som frelser og dommer (2Kor 1,20). Profetordet kommer dermed inn under løftet om at «alt som før er skrevet, det er skrevet til lærdom for oss, for at vi skal ha håp ved det tålmod og den trøst som Skriftene gir» (Rom 15,4).

*

Jesus godkjente Mosebøkene som pekte bakover til «I begynnelsen...» (1Mos 1,1). «Og han begynte fra Moses og fra alle profetene og utla for dem i alle Skriftene det som er skrevet om ham» (Luk 24,27). Dette kan vel referere seg til Abels offer som viser fram mot det ene store offer som Jesus brakte for oss (Heb 12,24). Men det kan også bety at Abel led døden som et «sannhetsvitne» – på linje med profetene som ble martyrer (blodvitner).

Samuel representerer noe *nytt* i profetismens historie. Vi har et skille gjennom ham: «Alle profetene fra Samuel av og senere, så mange som har

talt, har også forkynt om disse dager» (Apg 3,24). Ved profeten Samuel ble kong Saul tilslatt og ved Samuel ble han avsatt!

Til forskjell fra konge og prest – som utgjorde embetsstanden – så representerte profeten en *funksjon* i Guds rike.

Det første *profetlaug* (profetdisipler eller skarer) var den gruppe av 70 eldste som talte profetisk: «Da steg Herren ned i skyen og talte til ham (Moses). Og han tok av den Ånd som var over ham, og la den på de sytti eldste. Og det skjedde da *Ånden* hvilte over dem, da talte de *profetiske* ord. Men siden gjorde de det ikke mer» (4Mos 11,25).

Både Samuel, Elias og Elisa hadde profetdisipler. Disse bar Ordet videre ut til folket. Men det er ingen åndelig «automatikk» her. Saul møtte nemlig en slik flokk profeter. Guds Ånd kom over ham og han ble grepst av profetisk henrykkelse (1Sam 10,10). Men intet tyder på at han ble *gjenfødt* og fikk et nytt hjerte gjennom dette. Her må vi prøve oss selv og tenke på Jesu ransakende ord i Mat 7,22!

Mellom de enkelte *profet-skoler* som Samuel, Elias og Elisa hadde, og de senere *skriftprofeter*, kan vi tale om en «fremadskridende åpenbaring» i den frelseshistoriske linje.

Vilegger merke til hvordan de enkelte *skriftprofeter* kalles av Gud og derved plutselig står fram – uten noen tilsynelatende sammenheng. Et eksempel kalles til Amos: «Men Herren tok meg fra høyden, og Herren sa til meg: Gå og vær profet for mitt folk Israel!» (Amos 7,15).

Til sammenlikning kan vi merke oss: «En mann sto fram, *utsendt av Gud*, hans navn var Johannes» (Joh 1,6).

*

En kan få klarhet over profetenes rette kall og oppgave ved å betrakte det *negative* i bildet: «Jeg har ikke sendt profetene, likevel løp de. Jeg har ikke talt til dem, likevel profetererte de. Hadde de stått i mitt fortrolige råd, ville de la mitt folk høre mine ord og føre dem tilbake fra deres onde vei og fra deres onde gjerninger» (Jer 23,21-22).

I denne sammenheng er det av betydning å understreke *forholdet mellom Mosebøkene og profetenes budskap*. Nettopp her kommer forskjellen mellom de falske og sanne profeter klart frem. For de sanne profeter gjelder dette prinsipp:

1. Mosebøkene er selve grunnlaget som profetenene øste av.

2. Profetenes forkynte og aktualiserte Mosebøkene for folket i deres samtid. Når f.eks. Jeremia henviser til «de gamle stier» (Jer 6,16), vil han minne om at de forordninger og prinsipper som er nedlagt i Mosebøkene, fortsatt skal stå som autoritet og rettsnør for folket.

3. Men profetenes budskap pekte lengre fremover enn til samtiden. Et klart eksempel her er 2Sam 23,1-5:

Her finner vi *personene* i den treenige Gud: Herrens Ånd (v. 2), Israels Gud (v. 3) og Israels klippe (v. 3). Denne tredje personen er Kristus. Det fremgår også av fortsettelsen i vers 5 – som peker fremover: «For har ikke mitt hus det slik

med Gud? En evig pakt har han jo gjort med meg, ordnet i alle deler og trygget, all min frelse og alt godt – skulle han ikke la det gro fram?»

*

Det profetiske perspektiv kommer tydelig frem, f.eks. i Jes 60 – som er blitt kalt «det store misjonskapittel» i GT.

Profetenene så «synet» i fremtiden, uten at de systematiserte det til oppfyllelse i forskjellige tider. Et eksempel her er Obad 21: «...Og riket hører Herren til.»

– I oppfyllestens lys ser vi at *Guds rike* har sin grunnvoll i personen Jesus Kristus og hans hellighet (Luk 17,21 og Joh 1,14).

Nå kom også profetenene til å få en viktig veilederfunksjon – åndelig sett. Mange av profetenene ble kalt og oppreist av Herren fordi prestene sviktet sitt hyrdekall. Samuel er et eksempel. Han ble oppreist i en åndelig *krisetid* i folket – mens Eli fungerte som prest: «Gutten Samuel tjente Herren under Elis tilsyn. Herrens ord var dyrt i de dager, av synet var det få» (1Sam 3,1). Samtidig var det en moralsk opplosning. Det ser vi gjennom oppførselen til Elis sonner (1Sam 2,22).

Et annet eksempel er profeten Elias. Han fikk kallet fra Herren i en uvanlig forfallstid under kong Akab og den ugodelige dronning Jesabel. Om Elias står det så fint: «...og han satte i stand Herrens alter, som var nedrevet» (1Kong 18,30). I dette ligger noe typisk ved profetenes funksjon. De ble kalt til en åndelig og mo-

ralsk gjenreisningsoppgave i krisetider, der avgudsdyrkelse og umoral hadde tatt overhånd.

Likheten mellom profetene i GT og lekpredikantene her i Norge, er at de begge er *uavhengige* av det faste embetet. De opptrer utelukkende i kraft av kallet fra Herren. Profeten Amos er en illustrasjon til dette. Han vitner for presten i Betel: «Jeg er ikke noen profet. Jeg er bare en gjeter, og jeg dyrker morbærfiken. Men Herren tok meg fra hjorden, og Herren sa til meg: Gå og vær profet for mitt folk Israel!» (Amos 7,14-15).

Herren lot ofte to og to profeter opptre samtidig, men med litt ulik betoning av budskapet for at de kunne utfylle hverandre. Ca. 750 f.Kr. fremtrådte både Amos og Hosea i Israel (Nord-Riket). Gjennom disse to profetene til sammen, ble både *loven* og *evangeliet* klart forkynt. Amos representerte basunrøsten og vekkerropet. Hosea, derimot, var trøsteprofeten. Hans budskap fra Herren var dette: «Jeg vil lege deres frafall. Jeg vil elske dem av hjertet, for min vrede har vendt seg fra dem» (Hos 14,5).

Skriftprofetene og deres historiske opptræden

Skriftprofetene er blitt kalt «historiens stormfugler». De er åndelige værtsgn. Visse fugler opptrer når det er uvær i vente. Og til visse tider blåser det *storm* på den verdenshistoriske arena.

Typisk for skriftprofetene i GT er at de begynte sin gjerning da verdensrikene for alvor begynte å få be-

tydning for Israels folk og deres historie.

Verdensrikene kom til å oppstre i historien som Guds redskaper *til dom* over folkene – både over Guds folk (Israel) og de øvrige folkeslagene som hadde tilknytning til Israel.

En kan dele verdensrikenes opptræden i GT i tre hoveddepoker. Og i hver av epokene er det én eller flere profeter som opptrer.

1. Assyrisk epoke – ca. 800–600 f.Kr. Dette var mens Nord-Riket (Israel) og Syd-Riket (Juda) ennå bestod. Mye tyder på at *Joel* var den første av skriftprofetene i det hele tatt. Han opptrådte som profet ca. 830 f.Kr. – ikke lenge etter profeten Elias. Profeten Joel gir et *overblikk* over hele den kommende verdenshistorie – like frem mot enden og Kristi gjennomkomst.

Innen denne epoken opptrådte i Syd-Riket – utenom *Joel* – også profeten *Jesaja* (ca. 740–700 f. Kr.) og dessuten *Mika* og *Nahum*. I Nord-Riket opptrådte på samme tid *Hosea*, *Amos* og *Jonas*.

2. Kaldeisk-babylonsk epoke – 500-tallet f.Kr. Av profeten i Syd-Riket (Juda) kan særlig nevnes *Jeremia*, *Habakkuk* og *Sefanja*. Jeremia var denne epokes hoved-prophet (sjel).

Men så føres Juda og Jerusalems folk i babylonsk fangenskap. Men det bortførte folket ble ikke overlatt til seg selv. I Babel gir Herren dem to profeter, nemlig *Ezekiel* og *Daniel*.

3. Medisk-persisk epoke – ca. 500–400-tallet f.Kr. – med tre profeter: *Haggai*, *Sakarias* og *Malakias*.

Profeten Joel og hans budskap

Profeten Joel hører inn under Bibelens Tolvprofetbok. Joels profetbok er ikke tidfestet. Tidspunktet for profetens virke er meget omdiskutert.

Det forhold at Joels bok er plassert som nr. 2 blant de tolv små profetbøker, tyder på høy alder.

Noen teologer mener imidlertid at Joels bok er et *sent* skrift – etter som det er tale om *Ånden* (3,1). De mener derved at dette må komme etter profeten Esekiel, da kap. 47 hos Esekiel taler om Ånden og Messias. Etter denne teorien følger Joel i tid etter Esekiel – altså etter fangenskapet (500-tallet eller 400-tallet f.Kr.). Men en kan også knytte Åndens budskap i Joels bok til 4Mos 11,25 – til forsvar for at Joels bok er et *tidlig* skrift. Og det er flere fortolkere som gjør det, bl.a. Anders Hoaas. Han mener at Joel er omrent samtidig med profeten Elias eller litt senere. En oppfatning går ut på at Joel var profet under kong Joas' tid i Juda (ca. 840–800 f.Kr.). Sml. 2Krøn 23–24.

Interessant er at enkelte fortolkere (bl.a. Anders Hoaas) setter dette med navnene likhet (Elias–Joel) i forbindelse med *tidspunktet* for Joels opptræden.

Ildprofeten fra Karmel virket under kong Akabs tid i Israel (ca. 875 – 854 f.Kr.), en generasjon tidligere enn Joel.

Gjenlyden av Elias' budskap hørtes ennå i Nord-Riket, og profeten Joel fortsetter det samme budskapet i det sydlige riket. Om Elias' program: «*Herren*

Kom på sommer-bibelsamling!

Tidspunkt: 18–21. juli. Sted: Audnastrand leirsted, Sør-Audnedal.

Motto: Skriften kan ikke gjøres ugyldig.

Talere: Studierektor Niels Ove Vigilius, professor Carl Fr. Wisløff og misjonær Guttorm Raen.

PROGRAM:

Kl.	Torsdag 18.7.:	Fredag 19.7.:	Lørdag 20.7.:	Søndag 21.7.:
0800		Frokost	Frokost	Frokost
0900		Bønn	Bønn	Bønn
0930		BIBELTIME: Vigilius: <i>«Skriften kan ikke gjøres ugyldig»</i>	BIBELTIME: Vigilius: <i>Bibelsynets betydning</i>	BIBELTIME: Vigilius: <i>«Prøv åndene»</i>
0930		Barnemøte	Barnemøte	Barnemøte
1100		BIBELTIME: Wisløff: <i>Tanker fra Daniels bok</i>	BIBELTIME: Wisløff: <i>Tanker fra Daniels bok</i>	Wisløff taler over dagens tekst
1300		Middag	Middag	Middag. Avslutning
1500		Kaffe	Kaffe	
1600	Ankomst og registrering	MØTE: Raen: <i>Rett og falsk forkynnelse i endetiden</i>	MØTE: Vigilius: <i>Dansk kristenliv. Bibelinstituttet</i>	Avreise
18.30	Kveldsomat	Kveldsomat	Kveldsomat	
20.00	Åpningsmøte Wisløff taler. Vigilius hilser.	MØTE: Vigilius taler. Kristoffer Fjelde deltar	MØTE: Wisløff taler. Kristoffer Fjelde deltar	

Nyttig informasjon:

Leirstedet har et stort, fint uteareal med fotball- og volleyballbane, lekeplass med sandkasse og en stor plen. Det er gode bademuligheter for store og små, og kano for dem som vil ha en padletur. Leirstedets adresse: Snig, 4520 Sør-Audnedal.

er Gud» møter vi sterkt i introduksjonen av profeten (1Kong 17, 1).

Dette programmet finner vi igjen hos Joel, «*Herren er Gud», sml. 1,14; 2,13, 23. 26. 27. og 3, 22.*

Ut fra dette syn (program) samler Joels budskap seg i det store tema – som går gjennom hele boken: «*Herrens dag».* Sml. 1,15; 2,1. 11; 3,4. 19.

Du finner Audnastrand midt i Lindesnes kommune. Det ligger 3,5 km sørover rv. 450 fra kommunesenteret Vigeland. Turistattraksjonen Lindesnes fyr ligger bare 23 km fra plassen. Til nærmeste by – Mandal – er det bare 15 km. Til Lyngdal 22 km, Kristiansand 60 km.

I Guds råd ser profeten Joel hvorledes Herrens dag må komme. Det kan ikke være annerledes. Han ser *Herrens dag* utfoldet i tre faser:

Kap. 1: Herrens dag i gresshoppesvermen.

Kap. 2: Herrens dag i fiendehæren.

Kap. 3: Herrens dag, den endelige og avgjørende.

Priser pr. døgn: Voksne kr. 250,-, 7–14 år kr. 140,-, 4–6 år kr. 70,-, 0–4 år gratis.

Anledning til å kjøpe enkeltmåltider.

Påmelding sendes eller ringes til: Eivind Nilsen, pb. 79, 4601 Kristiansand. Tlf. 38 01 59 09 (e. kl. 1700).

Vi må se uttrykket «*Herrens dag» i lys av *Guds store frelsesplan*, – altså i et profetisk perspektiv. Vi møter her Herrens *dobbelte* program. Gjennom Joels bok møter vi Guds rettferdighet til dom og til frelse. Herren går til handling – og da blir utgangen enten *evig dom* (fortapelse) eller *evig frelse*.
(Forts. i neste nr.)*

*

«Jeg tror...»

Trosartiklene

1. artikkell

Av GUTTORM RAEN

*Barne-
lærdommen*

**«Jeg tror på Gud
Fader, den allmekte-
tige, himmelens og
jordens skaper.»**

Når det i «Den apostoliske trosbekjennelsen» blir lagt særlig vekt på Guds allmakt, har det nettopp å gjøre med forskjellen mellom den sanne Gud og avgudene. Der menneskene dyrker flere guder, eller danner seg en avgud i skaperverket, finnes det ingen allmakt. Det er bare den evige, eneste Gud som er allmektig.

Videre viser dette uttrykket hvor stor Gud er, mye større enn vi kan fatte (sml. Ef 3,20-21; Jud 24-25). Fordi han er den eneste sanne Gud, kan vi virkelig ha tillit til ham.

Feilaktige tanker om Guds allmakt

Men også når det gjelder Guds allmakt, er det mange slags tanker som møter oss.

En tanke som er nokså vanlig i moderne teologi, er at vi ikke burde tale om Gud som den allmektige, men som «allherskeren».

Selv om også dette ordet kan peke på en viktig side, tales det likevel slik om Guds makt i en god del av mer eller mindre liberal teologi, at det kommer i strid med hva Bibelen sier.

Oftest sies det at vi ikke må tenke om Gud på en «statisk» måte, men som en som er aktiv og i utvikling. Han skal være hersker over alle ting, men det er vår oppgave å hjelpe til at det kan virkelig gjøres.

Detaljene i dette synet kan vi ikke gå inn på. Men vi ser straks at en slik måte å tale på, river i stykker mye av det sentrale i

Guds Ord. Vår egen gjerning kommer i sentrum framfor Guds frelsende nåde. Og trekkes tanken ut i mer ytterliggående form, oppheves også erkjennelsen av at Gud er den eneste og evige. Alt i tilværelsen skal likesom oppfylles i ham. Derved blir kristendommen gjort til en filosofi som ligner nokså mye på tanker som er typiske i asiatisk religion. Gud blir den høyeste av alle, men ikke enestående.

På den andre siden ser vi at overfor den åndelige tomhet som følger i kjølvannet av liberal teologi i våre kirker, er det noen som har funnet ut at vår tro på Guds allmakt må understrekkes på en spesiell måte. Det sies at Guds allmakt er gitt til disposisjon for de troende, slik at de ikke skal leve i fattigdom og nederlag, men oppleve Guds under i sitt liv og sin gjerning. Lærer vi Guds «lover» for det åndelige liv, har vi adgang til å benytte all Guds makt – omrent som en som kjenner passord og kommandoer i et dataprogram, kan utnytte alle dets muligheter.

Iførste omgang er det en del enkle troende som ikke oppdager at dette i virkeligheten er en hedensk og ikke en kristen tankegang. For den ser jo ut til å føre til et liv i åndelig seier, og er kledd i kristne vendinger.

Men saken er den at det å kunne benytte en guddommelig kraftkilde ved å kjenne og bruke de «lover» som gjelder for dette, egentlig er det sentrale i magiske religiøse forestillinger. Når vi ser at hovedvekten i det synet vi

skisserte, går ut på vi skal bruke Guds allmakt ved å følge bestemte «lover», at vi som troende selv har myndighet til å kommandere Satan og utføre mirakler, skjønner vi at denne læren ikke er kristen.

Skaperen

Bibelens lære om Guds allmakt legger hovedvekten – som vi nevnte i forrige stykke – på *samfunnet med Gud*. Det er han som gir oss av sine gaver. Deter han som steller med oss etter sin visdom, rettferdighet, makt og miskunnhet.

Understrekingen av Guds allmakt fører naturlig tanken hen på en av hans hovedgjerninger, skapelsen.

Læren om *skapelsen er et hovedemne* i den kristne tro. Har vi ikke rett forståelse av den, forstår vi heller ikke de andre sakene rett. Læren om skapelsen danner forutsetningen for det vi lærer ellers i Bibelen om frelse og fullendelse.

Derfor er Bibelens første kapitler grunnleggende. Og gjennom hele Bibelen finner vi utsagn om skapelsen.

Men når vi tenker på hva Bibelen lærer om dette, er det viktig – som trosbekjennelsen legger oss på sinne – at vi ikke bare holder fram hva dette betyr teoretisk, men at vi alltid minnes at vi har å gjøre med en personlig *Skaper*, den evige Gud.

Alle ting skaper

Vi skal være klar over at i læren om skapelsen kolliderer Bibelens budskap front mot front med alle filosofier, ideologier og religioner som setter den allmektige, evige Gud til side, og de som ønsker å kunne forklare alt ut fra det vi erfarer i verden og ut fra mennesket selv.

Derfor heter det også i Bibelen at det er *ved tro* vi skjønner at verden er skapt ved Guds Ord (Heb 11,3).

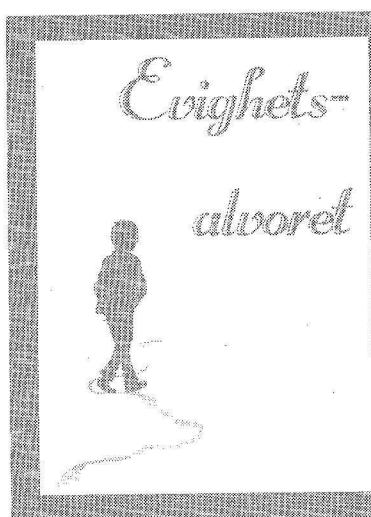
Følgelig er det heller ikke noe å undre seg over at det for mange føles som om det er en uløselig konflikt mellom Bibelens lære, og vitenskap eller verdensbilde som i bunn og grunn bygger på vanstro. Men det er viktig for oss å være klar over hva denne konflikten egentlig beror på. Fordi vi skjønner stykke-

vis (og det gjelder også i vitenskapelig henseende!), er det altfor lett å henge seg opp i detaljer som ikke er de vesentligste, og som en kanskje vil forstå på en annen måte om en får nærmere kjennskap til sammenhengen.

Akkurat dette problemet kan vi ikke si så mye om her. Men den som får tak i hva Bibelens lære om skapelsen går ut på, vil skjonne at alle andre forklaringer kommer til kort når det gjelder tilsværelsens dypeste spørsmål, og når det gjelder spørsmålet om hva et menneske er. (De første kapittlene i Predikantens bok gir flere gode eksempler på nettopp dette.)

Det som det først og fremst er viktig å understreke, er at *alle ting* er skapt av den treenige Gud. «Uten ham er ikke noe blitt til av alt det som er blitt til» (Joh 1,3). I den betydning er det ikke noe som eksisterer utenom hans skapermakt (Apg 17,28; Mat 10,29).

Derfor er det ved hans lover alt holdes oppe. Å bryte med de bestemmelser og ordninger Gud har fastsatt, fører til ulykke og ødeleggelse. Men det var

Ny traktat!

Bibelsk Tro har nettopp utgitt en ny traktat: «Evighetsalvoret.» Den er skrevet av Kristoffer Fjelde og vil passe godt til evangelisering.

Ønsker du noen eksemplarer av den, ekstranummer av tidsskriftet og/eller evangeliseringsheftet «Jesus fant meg», kan du skrive til Bibelsk Tro. Adresse: Postboks 264, 4350 Nærø.

Samtidig vil vi takke for forbønn og gaver. Det er fint om enda flere ville støtte oss, slik at vi kan få dekket en del av trykkeri- og distribusjonsutgiftene våre.

Rep.

Bibel- og bekjennelsessamling

Mosby bedehus, Kristiansand – 30. aug.–1. sept. 1996

Talere: Kapellan Jan Bygstad og adjunkt Gunnar Holth

Fredag 30. aug.: Kl. 19.00: Åpningsmøte. Bygstad taler. Holth deltar.

Kaffepause.

Kl. 20.30: Bibelttime v/Holth.

Lørdag 31. aug.: Kl. 16.00: Bibelttime v/Bygstad.

Kl. 17.00: Bibelttime v/Holth.

Kveldsmat.

Kl. 19.00: Kveldsmøte v/Bygstad og Holth.

Søndag 1. sept.: Kl. 11.00: Møte. Tale v/Bygstad. Holth deltar.

Det blir sang og musikk på møtene.

Info om overnatting etc.: Ring 38 01 59 09 eller 38 08 69 65.

Arr.: Lokal komite på evangelisk/luthersk grunn

jo nettopp det Satan fris-
tet mennesket til å gjøre
(1Mos 3,5).

Av intet – ved Ordet

Bibelen bruker forskjellige ord om Guds skaper-
gjerning. Noen ganger fin-
ner vi ord som «gjøre»
(1Mos 1,7) eller «forme»
(1Mos 2,7). Men det spesi-
elle hebraiske ordet som
vi oversetter med å
«skape» (1Mos 1,1.27), har
alltid Gud til subjekt, og
brukes om at Guds skapte
noe nytt der det ikke fan-
tes noe fra før.

Med et latinsk uttrykk
kalles dette gjerne *creatio
ex nihilo* (skapelse av in-
tet), og er et hovedtrekk
som skiller Bibelens lære
fra alle andre tanker om
verdens tilblivelse. Gud
skapte verden *ved sitt Ord*
(1Mos 1,3; Sal 33,6.9).

En avgjørende sak i dette
er at det fantes ikke noe
ved siden av Gud før han
talte sitt skaperord. Dette
står i rak motsetning til
det vi finner i mange an-
dre religioner og filosofier
(og for så vidt også i mange

moderne «vitenskapelige»
idéer om universets be-
gynnelse), om at det fan-
tes et slags «materiale»
som Gud formet.

Dermed er det også en
klar avvisning av at det
finnes noen slags «guder»
som står over skaperver-
ket. En rett forståelse av
det Bibelen sier som Gud
som skaper er det beste
vern mot avgudsdyrkelse.

Himmel og jord

At Gud skapte himmelen
og jorden (1Mos 1,1), er en
konsist uttrykksmåte for
at alt er skapt av Gud.
Noen mener at det i dette
verset spesielt tenkes ut
fra det vi mennesker ser,
altså jorden og himmel-
rommet (universet). Men
med tanke på det Bibelen
seinere lærer oss om en
åndeverden som vi nor-
malt ikke ser, er det mest
rimelig å tenke at dette er
inkludert (sml. Ef 2,2; 6;12).

Naturen

I skapelsesberetningen
kommer skapelsen av ver-
den og naturen før men-
nesket. Mennesket ble

skapt på en måte som skil-
ler det ut fra resten av
skaperverket. Det er ska-
pelsens høydepunkt.

På denne måten avviser
Bibelen alle tanker som
gjør dyr eller naturen for
øvrig likeverdig med men-
nesket, eller anser men-
nesket som et «høyere-
stende dyr».

Mennesket er satt som
Guds representant og for-
valter overfor det øvrige
skaperverket på jorden
(1Mos 1,28-30; 2,19). Det
innebærer rett til å utfors-
ke og bruke naturen. Men
forvaltningen av naturen
skal gjøres med ansvar.

Mennesket skapt i Guds bilde

Bibelen benekter ikke at
mennesket som skapning
har likhetspunkter med
andre deler av skaperver-
ket (1Mos 2,7). Men fordi
det er skapt i Guds bilde,
kan det ikke sidestilles
med noe annet i naturen.

Det må i hvert fall ligge
i dette at mennesket er et
personsvesen, skapt til å
leve i samfunn med Gud,
og med evne til å høre Guds

BESTILLE BIBELSK TRO!!

Send meg alle nr. i 1996. Ordinært abonnement (kr. 100,-). Studentpris kr. 70,-. (*Stryk!*)

GAVE: Send et årsabonnement til:

1) Navn/adr.:

.....

2) Navn/adr.:

.....

Send meg Bibelsk Tro hele resten 1996 og de av 1995-utgavene det finnes restopplag av. Bet. bare kr. 150,-.

Bet. på forhånd (postgiro 0825 0578300 – bankgiro 3290.07.77786) /Send undertegnede girokort. (*Stryk!*)

Navn/adr.:

.....

Porto
kr. 3,50

Til

Tidsskriftet
BIBELSK TRO

Postboks 264

4350 NÆRBØ

Ord. Dermed står det også til *ansvar* overfor Gud, og kan bare nå sitt egentlige mål som menneske ved å leve etter de livslover han har gitt.

Dette forholdet ble forvrent og ødelagt ved syndefallet.

Historiens Gud (opp holdelse)

Skaperen er ikke en Gud som etter fullført gjerning har distansert seg fra sitt skaperverk – som noen har hevdet. Han holder sitt skaperverk oppe (Sal 104). Dette kaller vi også for *fortsatt skapelse* eller *opp holdelse* (Mat 10,29).

I forbindelse med dette taler Bibelen mange steder om at Gud er *historiens Gud* (se f.eks. Sal 78; Jes 41,21-27). Det er mange gåter i vår verden, i menneskenes historie og i vår personlige livshistorie. Men Gud har overblikket,

og fører alt fram mot sitt mål, selv om det for oss kan se ut som om det er mye som peker i motsatt retning.

Den mest sentrale del av Guds gjerning i historien er *frelseshistorien*. Det inkluderer at Gud gjennom utvelgelsen av Israel og andre gjerninger, så vel som gjennom profetiske Ord som ble gitt på forhånd, forberedte Kristi komme som frelsjer. Og det skjedde etter Guds plan (Gal 4,4; 1Pet 1,10-12).

Min skaper

Det er naturlig å avslutte vår gjennomgang av læren om skapelsen med det som Luther legger hovedvekten på i den lille katekismen: «Jeg tror at Gud har skapt meg og alle skapninger...»

For samtidig som det Bibelen lærer om skapelsen, gir oss et rett over-

blikk over verden og tilværelsen, får dette en ny betydning når en ved troen har kommet inn i samfunn med Gud. Da skjønner en at den Gud som har skapt alle ting, er den samme Gud som i Jesus Kristus har rakt sin hånd ut for å frelse oss.

For den troende vil derfor det å betrakte det skjonne og det mektige i naturen være en påminning også om Guds nåde og trofasthet (1Mos 9,13 flg.; Jer 31,35-37). Og det minner oss om Guds storhet og om hvor viktig det er å leve i rett forhold til ham.

Med dette i tanke skjønner vi mer av betydningen av Skriftens formning: «Tenk på din skaper i din ungdoms dager...» (12,1).

(Forts. i neste nr.)

Medarbeidere/ skribenter:

Arnfinn Gundersen: Født 1930 på Vennesla. Forkynnerkurs på Fjellhaug 1975–77. Ansatt i Kristiansand kommune. Frivillig forkynner.

Finn-Widar Knutzen: Født 1965 i Volda, ferdig NLH 1991, lærer ved Lyngdal Jordbrukskole tre år, fra høsten 1994 Barne- og ungdomssekreter i Agder krets av NLM.

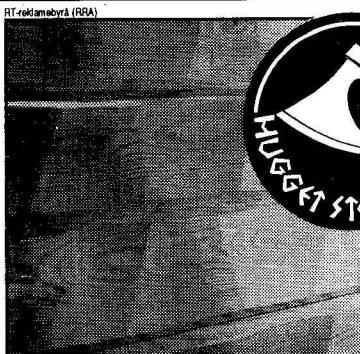
Karl K. Riis: Født 1938 i Danmark. 1-årig bibelskole på Fjellhaug 1963–64. Forkynner i Luthersk Misjonsforening 1964–76. Bibelskolelærer ved L. M. Højskole, Hillerød fra 1977.

Dag Risdal: Født 1934 i Støren. Cand. real. Studiesekretær i Indremisjonssekskapet. Bibelskolelærer på Fjellhaug 1969–89. Fra 1989 forkynner i NLM.

Norvald Yri: Født 1941 på Hareid. Misjonsskolen på Fjellhaug 1962–66. Teologisk embetsekamen 1968. Misjonsteologisk doktorgrad fra Fuller Theological Seminary, California, USA 1973. Har vært misjonær i Etiopia og Tanzania. Nå lærer ved Fjellhaug Skoler.

GLEMT BLADPENGENE?

**Har du ikke betalt Bibelsk Tro for 1996, vennligst gjør det
snarest. Post-/bankgironummer + flere nyttige opplysninger
finner du på side 1, 1. spalte.**

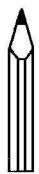
HUGGET STOKK PANEL

– gammel tradisjon får nytt liv

Panelen benyttes til utvendig og innvendig formål.
Leveres i 22 mm tykkelse og i fire bredder.

EIKÅSSAGBRUK

Telefon 38 34 82 02 – Fax 38 34 84 10 – 4596 Eiken
Trelast – Byggevarer – Heltre furugolv – Eksklusive hus/hytter

**Krogedal
bok & papir**
4350 Nærø – 4341 Bryne

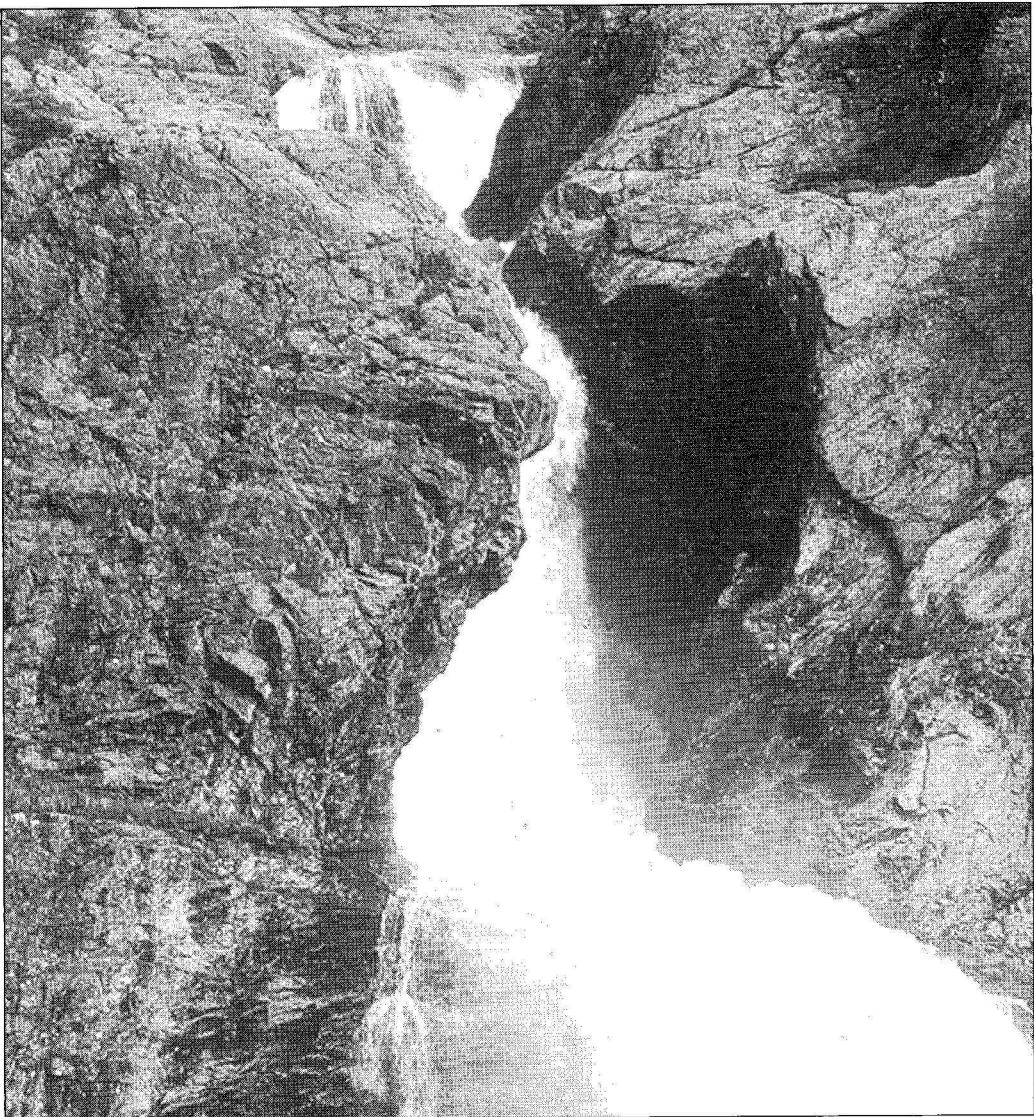

**Høyland
og Jæren
FORBRUKS-
FORENING**

C

ISSN 0804-0532

Returadr.:
Postboks 264
N-4350 Nærø

(Foto: Sverre Egeland)

«...den som drikker av det vann jeg vil gi ham, skal aldri i evighet tørste, men det vann jeg vil gi ham, blir i ham en kilde som veller fram til evig liv.»

Joh 4,14

«Den som tror på meg, som Skriften har sagt, fra hans indre skal det flyte strømmer av levende vann.»

Joh 7,38